

Veterani so nasprotni pomiloščenju vohunov in izdajalcev

Tozadevno resolucijo so sprejeli v torek zvečer v hotelu Hollenden v Clevelandu.

CLEVELAND. — Greater Cleveland Veterans Council je imel v torek zvečer v hotelu Hollenden svoje zborovanje, na katerem je bila sprejeta resolucija, v kateri je bilo rečeno, da se ne sme izvajati pomiloščenja onih obsojenih ljudi, ki so krivi zločinov, kateri ogrožajo vojaško in narodno varnost ljudstva Združenih držav.

V resoluciji, ki sicer ne imenuje z imenom zakoncev Rosenberg, pa je vendar naperjena v prvi vrsti proti njima, je dalje krivi izpade vse legalna sredstva in pota, nimajo pravice do usmiljenja in pomiloščenja, ker so bile zaščitene vse njihove ustavne pravice.

V resoluciji je rečeno: "Najhujši zločin, ki ga more izvršiti Amerikane, je — izdaja vojaških tajnosti tuji in sovražni državi."

Organizacija je odglasovala tudi svojo podporo zahtevi po bonusu ohijskim korejskim veteranom.

Zdaj so tudi Bolgari dobili svojega Rokosovskega

Vrhovni poveljnik bolgarske armade je sovjetski polkovnik Atanasov.

DUNAJ. — "Če satelit pomoli prst zgrabijo Sovjeti za roko in ti vsilijo Rokosovskega."

O resničnosti te splošno razširjene rečenice na Poljskem so se mogli zdaj prepričati poleg češkoslovakov, Madžarov, Albancev in Romunov tudi Bolgari, katerim so sovjetska "osvobodilna" oblast vsilila za vrhovnega poveljnika bolgarske vojske novega Rokosovskega. — Ta pa ni bil sovjetski maršal, kar ni nič kaj laskavo za bolgarske trbante sovjetskega imperializma.

Bolgarski Rokosovski je bil — predno so ga povišali v čin generala bolgarske vojske — naveden sovjetski polkovnik Atanasov, veliki večini sovjetskega prebivalstva in seveda tudi Bolgarov neznana vojaška osebnost, ožjemu krogu sodelavcev pa poznan kot razvrten veseljak.

General Atanasov je ta sloves ob prevzemu vrhovnega poveljstva bolgarske vojske tudi potrdil, ko se je s svojim številnim spremstvom in ne manj številno služničadjo razkošno namestil v treh najlepših vilah v Sofiji. — Kateri sovjetski satelit je zdaj na vrsti, da dobi svojega Rokosovskega?

Če se zgodi nesreča, vam ne more nihče pomagati, če se niste držali prometnih predpisov.

Danes deževno, vetrovno in toplo. Ponoči bolj mrzlo.

LA FOLLETTE JE IZVRŠIL SAMOMOR

Umrli je bil sin slavnega očeta, sen. Roberta M. La Follette-a iz Wisconsin.

WASHINGTON. — Bivši senator Robert M. La Follette, jr. ki je bil star 58 let, je izvršil v svojem stanovanju v Washingtonu samomor. Dejanje je bilo posledica rahlega zdravja.

Njegovo truplo je našla v torek ob 12:30 v kopalnici njegova žena. Glavo si je prestrelil z malim revolverjem, ki ga je še v smrti držal v roki.

Zdravnik dr. McDonald je izjavil, da je že izpolnil mrtvaški list in da ne bo nobenih preiskav.

Pokojni La Follette je bil v senatu 21 let. V senat je prišel l. 1925, kjer je izpolnil prostor svojega slavnega očeta, senatorja Roberta M. La Follette-a, st. ki je leto poprej kandidiral za predsednika na progresivni listi.

Bivši senator je bil še dopoldne v svoji pisarni, iz katere je prišel opoldne ter telefoniral ženi, ki je bila na nekem sestanku, naj pride domov. Ko je prišla, ga je našla mrtvega v kopalnici. Ustrelil se je v usta, kjer mu je krogla prebila nebo ter izstopila na temenu iz glave.

Rdeči dekan opravičuje Sovjetsko zvezo

MONTREAL. — Rev. Hewlett Johnson, znani rdeči dekan canterburški, je izjavil na nekem tujaknjem shodu, da Sovjeti vrši čistke v Vzhodni Evropi najbrž zato, "da pripravi tla za vojno." Rekel je, da se njegovi sovjetski prijatelji boje, da ameriški državni tajnik Dulles in predsednik Eisenhower pripravljata vojno proti Sovjetiji.

Jugoslavija je za kolektivno varnost

BEOGRAD. — Jugoslovanska vlada je izjavila da je pripravljena pridružiti se sistemu kolektivne varnosti proti sovjetski agresiji, toda samo pod pogojem, da se ji ni treba pridružiti nikakim političnim ciljem.

Odskok jet-pilota nad Japonsko

TOKIO. — Nad otokom Hokkaido je iz višine 25.000 čevljev odskočil na zemljo poročnik W. W. Agnew, pilot jet letala, ki se mu je v zraku nekaj pokvarilo.

Novi grobovi

Second Ltd. Myron Sestak Danes bo dospelo v Cleveland za pokop truplo Second Lt. Myron Sestak, ki je bil ubit v Koreji, nov. 19. 1952. Star je bil 32. let. Tukaj zapuša očeta Jamesa, rojen v Sanaboru blizu Zagreba na Hrvaškem, mater Josephine, rojena Borsnar, doma iz Sv. Vida, brata Alberta in več sorodnikov. Rojen je bil v Clevelandu in je potoval v East Tech, Casé, in Fenn College. Zaposlen je bil kot mehanik v N. A. C. A. laboratory pri Cleveland Airport. V zadnji vojni je bil dve in pol leti v Japonskem in potem zopet vstopil v armado pred enim letom. Družina živi na 315 E. 195. St. Truplo bo položeno na mrtvaški oder v petek popoldne ob 2:00 uri v Jos. Zele in Sinovi pogrebem zavodu na 458 E. 152. St., kjer se vrši pogreb z vojaško častjo pod pokroviteljstvom Lake Erie Post št. 1974 V. F. W. v soboto popoldne ob 1:30 uri in potem na vojaški oddelku na Highland Park pokopališče.

Ira A. Fernkorn

V Polyclinic bolnišnici je preminul Ira A. Fernkorn, star 26 let, stanujoč na 470 E. 152. St. Tukaj zapuša soprogo Angelo, rojeno Neroni, sinove William, Arthur in Richard, mater Elsie in več sorodnikov. Oče Arthur je umrl marca 1952. Rojen je bil v Clevelandu. Pogreb se vrši v petek jutraj ob 8:45 uri iz Jos. Zele in Sinovi pogrebnege zavoda na 458 E. 152. St. v cerkev sv. Jeroma ob 9:30 uri in nato na Calvarija pokopališče.

Helen Vikovich

Včeraj jutraj je bila najdena mrtva na svojem domu na 3247 St. Clair Ave., Helen Vikovich. Rojena je bila v Clevelandu, neporočena in stara 39 let. Starši so ji že umrli zapuša pa brate Joseph, John in Stevena ter sestre Veronica Weissler in Mary. Pogreb bo v soboto ob 9. uri v cerkev sv. Petra na E. 17. St. in Superior Ave., in od tam na Kalvarijo. Truplo leži v Grdinovem pogrebem zavodu na E. 62. St.

Louis Pazum

Umrli je Louis Pazum 3962 St. Clair Ave. Zapuša ženo Barbaro, sinove Michaela Williama, George, hčere Frances House, Mary Kremzar, Daisy Catherine Kernc in Jean ter vnuke. Bil je rojen na Hrvaškem, star 67 let in je prišel sem leta 1906. Pokopan bo iz Golubčevega pogrebnege zavoda v soboto ob 9. uri v cerkev sv. Pavla in od tam na pokopališče.

SINGAPORE. — Semkaj je priplulo osem ameriških rušilcev, ki so zadnje štiri mesece obveljali severnokorejsko obalo.

Trumanov balkon zelo ugaja predseniku Eisenhowerju

Balkon, radi katerega so zagnali republikanci krik in vik, ko ga je Truman zidal, je Eisenhowerju všeč.

WASHINGTON. — Predsednik Eisenhower je mnenja, da je Trumanov balkon v Beli hiši — O. K.

Tako je povedal predsednik skupini republikanski in demokratskih kongresnikov, katere je spet povabil v Belo hišo na zakusko, kar je storil že nekajkrat prej. Svrha teh povabil je, da se osebno seznani z njimi.

Po kosilu je Eisenhower odvedel svoje goste po Beli hiši ter jih privedel tudi na sporni balkon, katerega je dal ob splošni prenovitvi Bele hiše prizidati predsednik Truman. Kakor znano, je bilo tedaj mnogo vika in krika, in sicer največ od strani republikancev, čemu je tega "porča" treba. No Eisenhower je zdaj dejal, da je ta balkon po njegovem mnenju izborna zamisel ter dodal, da upa, da bo imel na njem marsikatero uro odihla in razvedrila.

Angleži obesili morilca lastnih staršev

BRISTOL, Anglija. — Dne 24. februarja je bil tukaj obešen 26-letni Miles Goffard, ki je nedavno umoril svoje lastne roditelje. Po izvršenem zločinu ju je vrnil po neki pečini in sicer ko je bila mati še vedno pri življenju. Ta strahotni zločin je razburil in zaprepastil vso deželo.

Justifikacija ženske v Columbusu, O.

CINCINNATI, O. — Mrs. Dove Dean bo morala umreti dne 5. junija na električnem stolu državne kaznilnice v Columbusu, ker je zastrupila svojega moža Hawkinsa. Na smrt je bila obsojena 13. decembra.

Popadki oštirja Janeza

Oštir Janez ima popadke. Hude in nevarne. V glavi se mu megli in v trebuhu ga krivini. Kadar ga v glavi posebnost hudo prime, začne s peskom ribati glazke, iz katerih pijo njegovi "farški" poljski kostumarji, da jih razkuži. Kadar ga nažene driska, pa gre sproti podenji, če se mu pravčasno ne posreči priteči do Chicage, kjer imajo zanj in njemu podobne pripravljeno veliko latrino. Med Slovenci v Ameriki je to edina latrina, kjer se najdejo utohlo ljudje z neozdravljivo drisko.

58-letni George Meany, ki sta oba znana kot odločna in svetovno razgledana človeka.

Ena prvih posledic izpremembe v vodstvu omenjenih delavskih organizacij je bilo močno oživljeno prizadevanje za združitev obeh velikih ameriških delavskih organizacij — CIO in AFL. Skupno število članov obeh organizacij znaša 14 milijonov.

Drug važen dogodek za naše delavstvo pomeni imenovanje predsednika unije plumberjev, Martina Durkina, za delavskega tajnika v Eisenhowerjevi vladi. To pomeni, da se bo tudi Eisenhowerjeva vlada zavzemala za zaščito zakonitih delavskih koristi.

PRORAČUN DELA VLADI PREGLAVICE IN SKRBI

Senatnemu bančnemu odboru je bilo povedano, da proračun v letošnjem fiskalnem letu ne bo še uravnotežen in torej tudi ni misliti na znižanje davkov.

WASHINGTON. — Glavni pomočniki predsednika Eisenhowerja so v torek sporočili senatnemu bančnemu odboru, da je prav malo prilike za drastično okrnitev stroškov obrambnega programa tako doma kakor v inozemstvu, in da je prav tako veliko vprašanje, če se bo moglo uravnovežati proračun v bodočem fiskalnem letu. Predsednik Eisenhower je namreč dejal, da mora biti najprej na vidiku uravnotežen proračun, preden je misliti na znižanje davkov.

Finančni tajnik Humphrey je povedal časnikarjem, da bodo pretekli morda še trije meseci, preden bo predložila administracija kakšna definitivna priporočila glede davkov.

Glavni razvoji v tem položaju so sledeči:

DRŽAVNI tajnik Dulles je povedal odboru, da zaradi svetovne napetosti ne bo mogoče kaj prida okrniti sedanjega multibilijon-dolarskega obrambnega programa doma in tudi ne stroškov za pomoč inozemstvu.

JOS. DODGE, ravnatelj za

Mnenje Zapada o snujoči se zvezi balkanskih držav, ki niso pod oblastjo Sovjetske zveze

Misel o Balkanu kliče v spomin dolgo zgodovino viharjev in pretepanj, zgodovino žilavosti in surovosti, krvoločnosti in fanatizma.

NEW YORK. — List "The New York Times" je v svojem uvodniku povedal mišljenje in oceno Zapada o sedanjih poskusih da bi se kakor koli sestavila neka obrambna zveza med balkanskimi državami ki niso neposredno pod sovjetsko nadoblastjo. Takole piše:

Misliti o Balkanu se pravi klikati si v spomin dolgo zgodovino viharjev in pretepanj, zgodovino žilavosti in surovosti, krvoločnosti in fanatizma, ki je prepredena s slavo vsega, kar je bila Grčija in kar je pomenil Bizanc. Takrat človek misli tudi o "vzodnem vprašanju", ki je mučilo zapadne sile v dobi tako številnih poslednjih rodov. Radi vsega tega ni mogoče drugače kot da je človek ves radoveden, da sumi in dvomi nad možnostjo, da bi se napravila zopet neka nova balkanska liga.

Prezgodaj je še, da bi računali z njo. Zgodovina je taka, da bi nam ne dovolil verovati, da bi

mogla kakršna koli balkanska zveza biti trajna. Vendar so jugoslovija, Grčija in Turčija v prijateljskih razgovorih ki so že vidno prispevali k boljšemu vzajemnemu razumevanju. Dve od treh, Grčija in Turčija, sta članici Severnoatlantske zveze Jugoslovija pa dobiva vojaško pomoč od Zdr. držav, Britanije in Francije. Torej že obstoji tiha vojaška ureditev, ki je nekako v okviru zapadne obrambe.

Taka zveza bi bila v političnem pogledu več vredna kot v vojaškem oziru. Še nedavno, ko je bil Tito sovjetski zaveznik, sta bili Grčija in Jugoslovija dejansko v medsebojni vojni. Komaj nekaj desetletij poprej sta se bojevali Grčija in Turčija druga proti drugi z okrutnostjo, ki jo vedno vidimo v balkanskih spornih. Balkanski poltoci je bil od zgodnje zgodovine nekako pozorišče petelinških bojov. Zato je treba tembolj pozdraviti vsako kretnjo v smeri prijateljstva.

Nobena pogodba s kako komunistično državo pa ne more imeti kakega drugega praktičnega pomena, le toliko je vredna, kolikor neposredno koristi zainteresirani državi. Manj važno je, ali bo Jugoslovija podpisala kakšno pogodbo ali ne, kot so važni dogodki in okoliščini ki pritisakajo. Radi teh si Jugoslovija želi prijateljskih odnosov s svojimi južnimi sosedami Prišlo je pač takoj, da sta Bolgarija, ki je bila članica Balkanske zveze, in Romunija, ki je bila članica Male antante, sedaj na drugi strani, kajti železna zavesa deli Balkan prav tako ostro kot deli Zapadno Evropo. Nova balkanska zveza naj bi bila trdnjava proti Sovjetom na desnem krilu zapadne obrambe. Vsaka okrepit

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Skupno sv. obhajilo — Oltarno društvo pri fari Marije Vnebovzete ima v nedeljo 1. marca med 8. sv. mašo skupno sv. obhajilo, popoldne ob 2. uri uro molitve, nato pa sejo.

72. rojstni dan — Mrs. Joseph Hovevar 14805 Darwin Ave., praznuje danes 72. rojstni dan. Sorodniki in prijatelji ji žele še mnogo zdravih in zadovoljnih let. Čestitamo!

Skupno sv. obhajilo — Društvo Najsv. Imena pri fari Marije Vnebovzete ima v nedeljo 1. marca med 8. sv. mašo skupno sv. obhajilo. Člani se zbero v cerkveni dvorani ob 7:45.

Michael Telich odsoten — Michael Telich, zavarovalni zastopnik "Sun-Life of Canada" bo nekaj časa odsoten. Nadomestoval ga bo sin John Telich na 2121 N. B. C. Bldg. ali kličite CH 1-7877.

45-letnica zakona — Mr. in Mrs. Steve Lučič, ki sta se komaj dobro vrnila iz Floride, sta doživela v torek veselo presenečenje ko se je na njunem domu na 13508 Lake Shore Blvd. zglasila cela vrsta sorodnikov in prijateljev ter jima čestitala k 45. obletnici njunega skupnega zakonskega življenja.

Ponudba izboljšanja delavskih mezd

CLEVELAND. — Včeraj se je izvedelo da so clevelandski delodajalci ponudili 40.000 konstrukcijskim delavcem, ki pripadajo AFL organizaciji, po 7 centov in pol več plače na uro.

Ponudili so, da prispevajo ta denar kot mezdno zvišanje ali pa kot prispevanje v delavski zdravstveni in dobrodelni sklad, kakor je pač delavcem ljubše.

Iz te ponudbe je razvidno toliko, da se bodo plače teh delavcev zvišale najmanj za 7½c na uro, česar rezultat bo, da se bodo zvišali tudi stroški gradnje hiš.

NAJNOVEJŠE VESTI

WASHINGTON. — Predsednik Eisenhower je izjavil, da je pripravljen osebno se sestati s Stalinom, kateremu bi šel do pol poti naproti.

WASHINGTON. — Oblasti so odredile izgon in deportacijo Mrs. Earl Browderja, v Rusiji rojene žene Earla Browderja, bivšega sekretarja ameriške komunistične partije.

SAN FRANCISCO. — Včeraj se je vrnil z Daljnega vzhoda general James Van Fleet, poveljnik osme armade v Koreji, ki je svaril, češ "če bo Koreja izgubljena, bo sledila Koreji Japonska in ostala Azija."

TAYLORVILLE, Ill. — Tukaj je bil včeraj pokopan delavski voditelj Allan S. Haywood, ki je prišel pred pol stoletjem v to deželo. Bil je star 64 let in podpredsednik CIO.

WASHINGTON. — Vlada je preklcala včeraj kontrole nad cenami raznega nadaljnega blaga, med njim nad cigaretami, skoraj nad vso grocerijo ter nad bakrom in aluminijem.

tev tega krila go koristna. Ker niti Grčija niti Turčija ne bo storila ničesar brez odobritve Severnoatlantske zveze, tudi nova zveza ne more povzročiti in pomeniti nikakih novih obveznosti za države Atlantske zveze.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. Henderson 1-0628 Cleveland 3, Ohio

Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

General Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA

Za Zed. države \$10.00 na leto; za pol leta \$6.00; za četrt leta \$4.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$12.00 na leto. Za pol leta \$7.00, za 3 mesece \$4.00.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$10.00 per year; \$6.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States \$12.00 per year; \$7 for 6 months; \$4 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th, 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd, 1879.

83 No. 40 Thurs., Feb. 26, 1953

Kristjani Velike Britanije protestirajo proti verskemu preganjanju v Jugoslaviji

Včeraj smo objavili v izvoledku govor poglavarja protestantovske anglikanske cerkve, danes prinašamo izjavo londonskega kardinala Griffina, kot jo je po največji kat. angleški reviji "THE TABLET" objavil "Pregled."

"V oktobru 1946 je stal pred ljudskim sodiščem nadškof zagrebški, primas Jugoslavije. Bil je že splošno znan v svoji lastni deželi. Od takrat pa je njegovo ime postalo domače v vsaki družini celega svobodoljubnega sveta.

Še vedno se spominjamo obtožb proti nadškofu Stepincu, vendar se nam pri tej priliki ni treba baviti z njimi, saj so itak bile kaj malo važne za sojenje in obsodbo. Bil je obsojen na 16 let ječe. Vsekako pa je dobro, da se spomnimo besedi, ki jih je tedaj izrekel nadškof na naslov svojih tožiteljev:

"Moja vest je čista. Nič več ne bom govoril o tem. Lahko privlečete na dan še tisoč dokazil, pa ne boste mogli dokazati nobenega zločina. Kadar bo mir, kadar bo mogoče objaviti dokumente, kadar bo mogel vsak govoriti brez strahu, takrat ne bo nikogar, ki bi imel le eno samo besedo proti meni."

Tožitelji so očitno prenikzo cenili število tistih oseb, ki so celo takrat odločno zahtevali, da je treba slišati glas pravice. Z vseh strani se je dvignil protest proti škandaloznemu sojenju. V tistem času še nismo vedeli toliko o komunističnih sojenjih, pa vendar nas niso premotili. V čast je naša domovina, da smo takrat bili v ospredju med tistimi, ki so obsojali svetoskrunsko aretacijo in zapor. In naši protesti so se kaj dobro slišali. "Ne bomo tega trpeli," je dejal Tito, "ni se nam treba bati. Izkricali se bodo do mile volje in potem se bo vihar polegel, vsi se bodo naveličali."

To je bilo leta 1946. Sedaj po šestih letih se vprašajmo ali smo res naveličali. Vem, da govorim v imenu katoličanov te dežele in v imenu mnogih drugih, če pravim, da se mi niti nismo naveličali, niti smo voljni zapirati naše oči pred razmerami, ki so delež kristjanov v Jugoslaviji ali kristjanov v katerikoli drugi komunistični deželi na svetu. Naj se je naveličal kdorkoli drugi, naj kdorkoli drugi skuša pozabiti te stvari, mi ne."

"V igri ni nikakor samo svoboda nadškofa Stepinca. Poosebljena je v njem preganjana Cerkev. Mnogi njeni škofje in duhovniki hirajo in ječe v jugoslovanskih zaporih in prisilnih taboriščih. Ne, nikakor se nismo naveličali. Združeni smo s svojimi preganjanimi brati. Vsak dodatni dan, ko morajo ostajati v ječah, je dan nove žalosti tudi za nas."

"Res, odpuščanje je krščanska krepost ali prav tako je tudi zvestoba. Brez ozira na to, koliko ljubimo preganjalce, ne smemo pozabiti tistih, ki preganjanje trpe. Žal, cela množica jih je. Ne spominjamo se vsega tega radi maščevanja, ampak zato, da prosimo, naj bi trpljenje ne bilo zastoj. Poleg vseh sinov in hčera Cerkve, ki so trpeli in še trpe za svojo vero, nikoli ne bom pozabil stiske tistih ljudi iz Jugoslavije, ki so se znašli v izgnanstvu, ali kar je bilo še slabše, priprti v taboriščih, takoj po prenehanju sovražnosti.

Balkanska politika je zamotana stvar. Ali nimam namena vtikati se v politične zadeve. Spominjam pa se tistih dni, ko so bili jugoslovanski begunci zaprti v taboriščih v Nemčiji in Avstriji. Zahvaliti se moramo britanskim oblastem, da so bili ti ljudje premeščeni iz Italije v razmeroma varna mesta v britanski coni. Bili so v nevarnosti, da bodo z njimi barantale druge sile. Nihče, kdor je bil tedaj v stikih s tistimi ljudmi, ne bo nikoli mogel pozabiti strašnih dni, ko so jih prebirali in določali, koga bo treba vrniti radi obtožbe veleizdaje. Lahko razumemo strah teh ljudi, za katere bi repatriacija v Jugoslavijo pomenila v najboljšem slučaju zapor. Pogostokrat sem moral posredovati in prositi britanske oblasti naj znova pregledajo obtožbe proti tem ljudem, ki jih je jugoslovanska vlada uvrstila na črno listo. Trajno bom hvaležen, da so oblasti potrpežljivo in z razumevanjem sprejemale moje prošnje. Toda sedaj, ko je repatriacija severno-korejskih ujetnikov, ki naj bi jih vrnila proti njihovi volji, tako zelo važna zadeva, je prav, da ne pozabimo, kaj se je godilo v tistih letih neposredno po vojni.

Od vojne sem je naša država postala pozorna na zlo in na nevarnost, ki tiče v komunizmu. Te nevarnosti niso vedno očitne, kajti komunizem se skriva pod najrazličnejšimi oblikami in uporablja vsako sredstvo, da bi dosegel svoje materialistične in brezbožne namene. Naj se imenuje stalinizem, marx-leninizem ali titoizem, sistem je vedno in povsod materialističen in brezbožen."

"V zadnjem času smo dobili obvestilo, da bo maršal Tito, ki je javno razglasil, da je njegov režim marksistično-leninističen in zato pravi komunizem, obiskal našo državo v mesecu marcu. Če bi rekli, da nam je težko razumeti, čemu je bil povabljen, bi povedali premalo. Prav nič ne dvomim, da zunanji tajnik dobro pozna in ve, kako sodijo o tem obisku mnogi milijoni državljanov. Ni se mu treba bati, da bo

NOVINE

ZA SLOVENCE "SLOVENSKE KRAJINE" V AMERIKI

Berlin je spadno, Štrigova se je držala.

"Novine" so predstavile naše mi narodi nove Štrigovščane, Nemčovo družino, i predramili so se vsi stari Štrigovščani v etoj deželi. Gor zovejo Nemčove i gor zovejo vredništvo Novin, ka bi radi kaj več čuli od Nemčovih. Kak se vse vode z vsej bregov okrog Štrigove stakajo v potok pod Oremušom v Štrigovi, tak bi zdaj radi vsi znali, kde je tista Pepper Ave. v Clevelandi, kde stoji Nemčova hiža, ka bi šli k njim i kaj več zvedeli iz lepe Štrigove. Eto je njihov adres in telefonska numer: 14821 Pepper Ave., Cleveland 10, Ohio. Telefon pa GL 1-8967. Mr. Steve Terstenjak i njegova žena, nekda Grubičova Julika s Kerpeca, Mrs. Sinček (nekda Terstenjakova Trezika s Kaleca), dr. Valent i Mr. Pintarič so že srečali Nemčove. Medjmurski ponos se je obudil tudi pri Mr. Markoliji i je rojake Nemčove povabo na obed.

Nemčovi znajo najbolje povedati, kak je bilo v Štrigovi med bojniov, ar so oni bili v tistem časi tam i so vse grozote tistij dnij sami doživeli. Oča Anton Nemec so že začnoli spišovati svoje štrigovske spomine. Tak vupamo, ka do Nemec dober dopisnik Novin i Ameriške Domovine.

"Rojaki iz Štrigove i iz Prekmurja so po bojnih pisali ka se ešče izda najdejo po gorica okrog Štrigove mrtvi nemški i ruski soldaki. Štrigova je bio edini varaš na Slovenskom, kde se so vršile prave bitke v drugoj svetovnoj vojski."

"To je istina," je pravila Anica, "Dneva 5. majaša (1945) je po Ciganjščeki glasno označnjao zvočnik na rusko-bolgarskom tanki, ka je Berlin spadno i pozivao Nemce v Štrigovi, naj se predajo. Eli Štrigova se je držala ešče po Berlinu 4 dni i so zadnji Nemci odišli iz nje 9. majaša. Prek petsto soldakov je spadnolo, prle kak se je Štrigova prek dala. V tisti dnevaj i nekaj kesnej je zgubilo življenje tudi več sto civilistov v štrigovski okolici."

Kak Nemčovi pripovedavljajo, je v Štrigovi ves čas druge svetovne bojne teklo mirno življenje. Vladoali so Madžari. Partizanov tam ne bilo. Leta 1944 so se začnoli kazati prvi znaki bojne. Iz Lotmerka so prihajali nemški civilni inženirji i štrigovska kak tudi razkrižka občina so morale nabrati zabodavne delavce, ka so prekopavali brege. Delali so zaklonišča in zidali vojne bukre. Ves Štrigovščak je brž prekopani. Nikak je že morao znati, ka vse to ednok za nekaj prav pride.

Soldatje v Štrigovi ne bilo. Prve nemške soldake je g. Nemec srečao kda je 7. dec. 1944 po uradnom posli šo iz Štrigove v Čakovec. Nekaj dni za tistim so štrigovsko školo spremenili Nemci v bolnišnico. Pripelavali so ranjence s fronte. V zgodnjem gost doživel kako nevljudnost, kaj šele nasilje, ki bi ga povzročile naše roke. Toda prav resno upamo, še več, mi zahtevamo, da bo kot zastopnik zunanjih zadev te države sporočil svojemu gostu našo zelo močno vzornost radi preganjanja vere v Jugoslaviji. Zaupamo, da bodo naši neposredni zastopniki v parlamentu poskrbeli vsa jamstva, da bo zunanji tajnik res sporočil svojemu gostu, kako misli o tej stvari velik del britanskega naroda. On bo tedaj zastopal mnenje 26 milijonov katoličanov britanskega imperija, a prepričan sem, da goje enaka čustva tudi mnogi drugi ljudje dobre volje.

Če bo zunanji tajnik to storil, upajmo, da se bo morda končno še kaj dobrega izcimilo iz tega obiska, saj vemo, da naj bi obisk pospešil vzajemno razumevanje med dvema državama. Če pa zunanji tajnik čuti, da ne bo mogel svojemu gostu povedati, kaj mislimo o tej zadevi, naj uredi, da bo primerno zastopstvo članov parlamenta in drugih moglo to storiti. Prepričan sem, da bodo mnogi prav radi poučili gosta, kako naš narod misli o verskem preganjanju.

njem sprotoletji 1945 so videli korakati skoz Štrigovo duge kolone nemške soldatije. Vse je šlo nekam proti Lotmerki. Takše kolone so se vlekle tudi onstran Mure v Prekmurji od Lendave proti Soboti.

Tretjega majaša je bila ga Nemčova pri svojem rodi i je s Ciganjščka gledala proti lendarskim bregom, kak se je tam kadilo od ognja i čula strelati štuke. Slutili so, ka se jim bliža bojna i ka v Štrigovi hudo. Hčerke (Ilonka je bila te stara komaj 9 let) so poslali k babici v Grabrovnik. Dva eli tri dni za tem so bili Rusi i Bolgari že v Grabrovniki, Štrigova je pa ostala v nemški rokaj. Grabrovnik je od Štrigove komaj kakše tri kilometre. Nemci so močno držali Štrigovščak i strelali na vsakšega, što se je kdešče približavao Štrigovi. Nekaj časa so bili Nemci na Štrigovščaki, Rusi pa že na štrigovskom cintori. Cesta od sv. Roka do Štrigove i hiže ob njej so bile po sredini i od nikogar. Streljali so s strojnimi, metalci min i s kanoni. Ko so Nemci Štrigovščak zapustili, so se ešče za nekaj časa ustavili na Razkrškom vrhi, Šprinci, Koprivi i na Kerpeci.

Včasi kak so Rusi prek vzeli varaš Štrigovo, so uvedli novo občinsko upravo. Eli Nemci so bili ešče jako blizu. Komaj 11. i 12. majaša s pomočjo 400 Bolgarov potisnoli Nemce z Lendarskij gorici i s Kerpeca. "Vaša week-end hiža na Kerpeci je zgorela v tistij dnevaj," so mi pojasnili oča Nemec. Sin Tone je dodal, da bom moral odškodninski zahtevek predložiti Rusom, ar so jo oni razstrelili.

Ljudje so se že začnoli vračati na svoje domove v Štrigovi. Eli 14. majaša Bolgari nanaglo ma zapovejo, ka se mora vse prebivalstvo iz Štrigove izseliti, ar je nevarnost, ka pridejo Nemci nazaj. Nemčovi so bežali prek Mure na Kapco.

(Drgoč dele)

CLEVELAND

Betežen je Mr. Avgust Pintarič. Pred dnevi si je pri deli potro tri rebra. To bi se jemi v primernom časi zacelilo, liki nato je dobo pljučnico. Zdal se nahaja v bolnici sv. Alekseja. Ide jemi že na bolje. Zelemo jemi, ka bi kak najprle zdrav prišeo domov.

Od soldakov je prišeo za stalno domov, ar je doslužo svojo dužnost do države, Frank Koren.

PAPIR IZ SLADKORNEGA TRSA

V ZDA so delali poskuse, da bi izdelovali papir iz sladkornega trsa. Poskusi so se dobro obnesli. Iz sladkornega trsa bodo izdelovali predvsem rotacijski papir za časnike. Po podatkih ameriškega ministrstva za trgovino bodo lahko izdelali toliko rotacijskega papirja iz sladkor-

nega trsa, da bo zadoščeno vsem potrebam. Svetovni pridelek sladkornega trsa je znašal predlanskim 21,930,000 ton. Pridelujejo ga v Aziji, Afriki, Južni in Srednji Ameriki, na Karibskih otokih in v južnih delih ZDA.

NAJVEČJI PARK

Največji javni park na svetu imajo v Dublinu. Park meri 704 ha. V njem stoji tudi eden največjih spomenikov, 63 m visok obelisk.

STEKLENE LADJE

Angleška admiraliteta proučuje model ladje, ki bi imela boke iz steklenih vlaken, zlepljenih z neko zmesjo smole. Če bo model ustrezal potrebam, bodo po njem zgradili ladje za iskanje min. Ladje s steklenimi bokami bi bile znatno cenejše od sedanjih antimagnetičnih ladij z lesenim trupom. Velika prednost steklenih ladij pred lesenimi bi bila tudi v tem, da dno v slani vodi ne bi gnilo.

Ne bi ga mogli več pogrešali

Long Island City, N. Y. — Pošiljam denarno nakaznico za nadaljnjo naročnino na "Ameriško Domovino." Tega lista ne bi mogli več pogrešati, čeprav se včasih z njim ne strinjamo. Toda kdo more vsem ustreči? Še Bog ne, ki je vsemogočen. List pa je v resnici zanimiv in je dosti podučnega čtiva v njem.

Zeleti bi bilo, da bi ta list prihajal tudi v take družine, ki še vedno verujejo, da sta Tito in Stalin za slovanstvo in delavstvo. Mogoče bi potem začeli malo drugače misliti.

Tem potom se najtoplejšje zahvaljujem osebi, katere nam je list naročila za l. 1952. Brez tega bi ga nemara ne spoznali, za kar nam bi bilo resnično žal.

Iz New Yorka in okolice je malo dopisov ali osebnih novic, akoravno nas je Slovencev tu precej. Tudi takih ne manjka, ki bi bili spodobni od časa do časa kaj napisati o našem življenju v tem vele mestu.

Veliko uspeha pri delu in dosti novih naročnikov listu želi

Mrs. Jakob Pichler.

Rdeči križ

Cleveland, O. — Kampanja Ameriškega Rdečega križa za leto 1953 je že v teku in se bo končala dne 16. marca. Urad mobilizacije in narodne obrambe zahteva v tem letu dva milijona pajntov več krvi kot v letu 1952, zato je letošnja kampanja za Ameriški rdeči križ za 10% višja od lanske.

Budget za leto 1952 je bil na narodni podlagi 85 milijonov, letos pa 93 milijonov dolarjev. Od csem milijonov poviška bo porabljenih 7 milijonov za krvni program Rdečega križa, en milijon dolarjev pa za boljši rekreacijski program za naše fante v vojaški službi v Koreji in v drugih prekomorskih postojankah.

Izmed stoterih dobrih del, ki jih vrši Ameriški Rdeči križ, naj omenim samo enega. Gamma Glubolin je zdravilo zoper otroško paralizo. Pred leti, ko tega zdravila še ni bilo, je večina otrok, žrtve otroške paralize, ostalo pohabljenih za celo življenje. Sedaj pa s pomočjo zdravila Gamma Glubolin večinoma vsi popolnoma ozdravijo. Odkod ta zdravila? Od Ameriškega Rdečega križa, iz krvi, ki jo nabira Ameriški Rdeči križ za narodno obrambo.

Tudi 25% krvi, porabljene v lokalnih bolnicah, da Ameriški rdeči križ brezplačno na razpolago. Tudi tri veteranske bolnice v Brecksville, Ohio, dobijo kri od Rdečega križa brezplačno.

Stotero in stotero prostovoljnih delavcev in delavk, poleg nekaj plačanega osebja, vrši svoje požrtvovalno delo brezplačno. Neprecenljivo so zasluge American Red-Cross.

Kulturna Kronika

Spet lepa slovenska knjiga v izseljenstvu

Slovenski tednik v Argentini je zapisal: "Ne vem, če se dovolj zaveda naša emigracija, kaj pomeni kulturno ustvarjanje med njo, pa naj bo že ustvarjanje v besedi, liku, melodiji ali v odrski kretnji. To pomeni ohranjanje duha, slovenskega duha, v našem zmaterializiranem okolju. To pomeni dvig našega srca iz vsakdanjosti k užitku lepote in prebuditev misli iz plehke omtrelivosti k jasni zavesti, da je duh tisti, ki vse oživlja. Dokler bomo čutili potrebo po slovenski knjigi, listu, po naši lepi pesmi, po liku in melodiji, ne bomo umrli in se ne bomo izgubili v tujini, ne mi in ne naši otroci. Naši pisatelji nadajujejo v tujini delo, začeto v domovini, izražajo vse to, kar čuti naša emigracija v širokem svetu, pa tudi to, kar čutijo naši domovini, pa ne smejo zapisati in ne morejo natisniti."

Da, v saki književni, vsak umetnostni proizvod v emigraciji je izraz in krepilo našega slovenskega duha. Zato se ga moramo iz srca razveseliti in ga po svojih močeh podpirati.

V Argentini je profesor Franc Jaklič razveselil svoje rojake že z dvema lepima, tehtnima knjigama. Lani je izdal knjigo o našem velikanu Baragi, o kateri je zapisal uradni Baragov biograf Mr. Gregorich, da je to zdaj gotovo najboljša knjiga o Baragi. Pred kratkim je pa profesor Jaklič izdal religiozno knjigo, kakršnih imajo tudi veliki narodi malo. Je to knjiga adoracij z naslovom "Pred Bogom poklekajmo." Pisatelj za njo ni jemal iz drugih podobnih knjig, ampak je vanjo izlil svojo lastno tehtno bogoslovno izobrazbo, svoje življenjsko razmišljanje in svoje duhovno doživljanje. Pri skupnem češenju presv. Evharistije jo že uporabljajo ne samo v Argentini, ampak tudi drugod v južni Ameriki, v Kanadi, na Tržaškem in Gorškem. Pesnik Bogdan Budnik je zapisal o njej:

Molitvenik je predvsem namenjen častilcem presv. Rešnjega Telesa ter ima enajst molitvenih ur pred Najsvetejšim. Razen tega ima v prednjem delu molitve za vsak dan, sveto mašo, litanije, spovedne in obhajilne molitve, sveti križev pot in prepotrebno razlago celotnega sv. rožnega venca, kar je prijetna in zaželjena novost tega molitvenika,

Za leto 1953 je za Cleveland določena vsota v višini \$1,431,772, za 23. wardo pa \$2,380.00 ali \$400 več kot lani.

Zato Vas prosim, ko bodo naše žene in dekleta potrkala na Vaša vrata, odprite jim, odprite pa tudi svoje srce in dajte za Ameriški Rdeči križ več kot lani. Prispevke bodo nabirale sledeče naše žene in dekleta:

Farnes Okorn, Mary Ottonicar, Mimi Orazem, Frances Oblak, Anna Belle, Ursula Marn, Frances Brancel, Mary Rode, Mary Hrstar, Dorothy Stanovnik, Rose Retar, Jennie Maver, Anna Podnar, Louise Pinks, Mici Rijavec, Frances Goršhe, Ursula Mulej, Rose Petrovčic, Jennie Znidarsic, Frances Legat, Ursula Unetic, Jennie Skuk. Naša pridna Josie Stwan pa za zopet so-načelnica za 23. wardo.

Cecilia Subel, načelnica.

Zelo enostavno

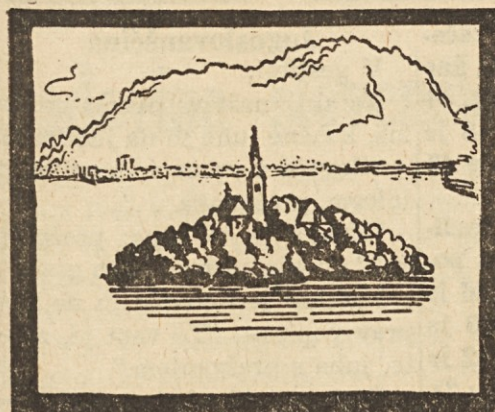
"Dve uri, pravite, je skozi gozd do vlaka. Kako bi mogel priti prej?"

"Tecite!"

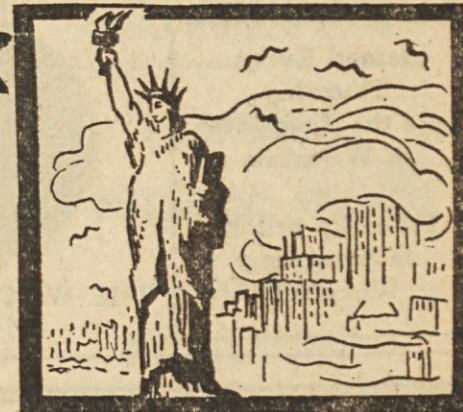
ki je po vsej svoji vsebini zelo sodoben in v sestavi izviren, zares Jakličev.

V pričujočem molitveniku je poudarjena premišljevalna stran molitve, kakor je doslej nismo bili vajeni. Posamezne molitvene ure so prepolne verskih resnic, bogoslovnih spoznanj o skrivnostih vere ter tako osvetljuje naše notranje življenje v zvezi z zunanostjo katoliškega sveta. Molitveniku se pozna Jakličev znanstveni slog in izbor pri sestavi sleherne molitvene ure, ki se ne omejuje le na čustvene izlive gorečnosti, marveč poudarja versko spoznavno plat ter tako osvetli in prodre v bistvo predmeta vsake ure. Kako mojstrsko so razporejene in prikazane prednosti Matere božje, bistvo češenja presv. Srca, premišljevanja in molitve k Sv. Duhu, molitve in premišljevanja v adventnem, božičnem, postnem in velikonočnem času! Tu se nam novo odkrije lepota in resni pomen cerkvenega leta v vsej njegovi zakriti lepoti, svetosti in bogastvu milosti, mimo katerega bogastva več ali manj hodimo slepi zaradi nepoučenosti v verskem, duhovnem življenju posameznih razdobij cerkvenega leta. Te molitve dopolnjujejo versko znanje in spoznanje in prav zaradi tega vnamajo srce in krepe voljo, ko razkrivajo pozabljeno in zanemarjeno bogastvo. V naravi človeka je, da se ne ogreva za tisto, česar ne pozna. In menim, da smo prav v tem spoznanju liturgičnih obdobij cerkvenega leta hodili po vrhu, ne zavedajoč se njihovega velikega pomena za naše duhovno življenje. Novost v molitveniku so tudi prelepe molitve, vzete in uporabljene iz vzhodnih molitev, ki takorekč odstrajajo nov svet ter presenečajo po svoji globini, preprostosti in iskrenosti. Kako čudovit je vzhodni slavospev Materi božji! Prav tako uvod v sveto mašo! Molitve v uri za cerkveno zedinjenje! Vse to daje molitveniku sodoben značaj ter nas trga iz neke došedanje ozkostrčnosti v svet vsoljnega krščanstva, v svet, v katerem se okoriščamo z lepim, svetim in dobrim tudi teh milijonov Jezusovih in Marijinih bratov, ki niso po svoji krivdi ločeni od nas, kakor ni naša osebna zasluga, da smo poučeni in vzgojeni v katoliški veri. Prednost molitvenika je tudi, da ima vse potrebne molitve, da ga moreš kupiti in podariti komurkoli kot dnevni in nedeljski molitvenik, kot sleherni drugi molitvenik. Z molitvenimi urami pa bo mogel nagniti osebo, da bo včasih le prišla pred tabernakelj in z globokimi premišljevanji in molitvami delala družbo Njemu, ki je vržen iz cerkva protestantskih kristjanov, pozabljen v cerkvah pravoslavnih kristjanov — hranijo ga le za sveto popotnico — in tudi nas izbranih in presrečnih katoliških kristjanov, ki ga imamo vedno med nami — vsaj od mnogih — prezrt kakor da je njegovo bivanje pod pobodo krhva lepa bajka, kateri ni vredno žrtvovati vsaj včasih kosček časa.

Molitvenik krasi na začetkih molitvenih ur 11 lepih, izvornih vinjet arhitekta Vladimirja Marzija z naslovno vinjeto, ki je zlasti odtisnjena na platnicah. Vinjete so zelo skrbno in natančno izdelane, kar daje občutek popolne zrelosti in dognanosti. Zdi se mi, da smo že nekako preobeli modo in pojem, ko je bila za vinjeto dobra vsaka nedodelana, površna skica, ki je imela še to, da se bistvu predmeta, ki naj bi ga ponazarjala, ni mogla približati. V tem pogledu Mazi prirejeno preseneča. Njegovo delo izraža velik smisel, da prodre do jedra in potem vinjeto tudi do konca izdela, ne pa samo nemarno nakaže. Zdi se mi, da ima poseben dar za to stroko umetnosti.

GLASILO SLOVENSKE MOŠKE ZVEZE V AMERIKI

ST. 2

CLEVELAND, O., FEBRUAR 1953

LETO II

Možje in fantje, pristopite v Slovensko moško zvezo!

No, še tega je bilo treba! Slovenska moška zveza. Kaj jim ne pade v glavo tem našim možakarjem, da so ustanovili Slovensko moško zvezo. Tako je rekel ta ali oni tedaj, ko se je ustanovila in tako še danes pravi marsikdo, ko že obstoja letos takorekoč, petnajsto leto. Kako je bila ustanovljena, smo že povedali. Zdaj želimo nekoliko govoriti o tem, če je bila pa tudi potrebna. No, odgovor na to bi bil: nujno potrebna je ne; brez koristi pa tudi ne. Vsaj eno pa lahko rečemo: v škodo prav gotovo ni bila, pač pa je bila v korist.

Fred Udovich, prvi predsednik Slovenske moške zveze, sedaj častni predsednik, ki je takorekoč kumoval Slovenski moški zvezi, je v Ameriški Domovini št. 145, z dne 22. junija 1938, zapisal med drugim sledeče: "Ako si predstavljamo pravi pomen te organizacije, bomo prišli do prepričanja, da je bila ta akcija zelo potrebna. Kdo bi pa morda sodil, da bo ta zveza nasprotna že ustanovljeni Slovenski ženski zvezi. Nikakor ne! Ta moška zveza se je ustanovila samo za pouk moških za njih dolžnosti in pravice, katere je tako malo na svetu." Tako Udovich.

Slovenska moška zveza, ni bila ustanovljena torej niti proti dobro uspevaioči Slovenski ženski zvezi in ne proti katerikoli drugi podporni slovenski organizaciji v Ameriki, pač pa je bila namenjena samo za slovenske moše in fante. Potom te organizacije naj bi se bolj držali skupaj, se bolj zanimali, za skupnost, bratstvo in medsebojno pomoč in to zlasti v slučaju smrti, ali pa tudi v drugih potrebah. No in pri tem pa tudi v kulturnih ozirih, to je pri raznih prireditvah.

Ženske so imele svojo Slovensko zvezo, v kateri so živahno delale za njen napredek in se po svoje zabavale. Prav! Ampak ali naj bo mož samo, da dela, prinese "pedo," si tu pa tam privoščijo kak glazek "whiskey," ali morda stopi še v sodredni salun, tam malo pokramlja, pa zraven še enega spiše, ali pa morda dva in tako ga je morda prišlo preveč pod kapo. Potem pa, saj veste, kako je, ko pride domov malo okalen: pijanec nemarni, ki ne zna drugega kot nalivati se. Ženske so seve šle na razne "mitinge" ter tam ugibale kaj in kako bi se napredovalo, da bi bilo bolj ženskam v čast; celo uniforme so si napravile za takozvane kroške, da so se vežbale že kar nekam po vojaško. Že prav. Naj bo, ampak ženska ostane ženska, pa čeprav je v še tako blesteči vojaški uniformi. Slovenski mož v Ameriki se je večkrat znašel sam. Piti vedno ne gre. Ni samo, da je zdravju škodljivo preveč piti, pač pa tudi finančni minister ne dovoli. Ako se pride pa s tem navskriž, je pa seveda vse narobe.

Ravno ta razgibnost pri Slovenski ženski zvezi, je bila precej vzrok temu, da so možje pričeli misliti na to: Kaj če bi se tudi oni ne organizirali v kako podobno Zvezo, ki naj bi bila kajpada moška. Že Mr. Udovich je povedal, kako je bilo tisti večer, v petek 3. junija 1938, ko so možje sedeli v župnijskem "Clubhouse" ter modrovali o tem. Povod za to je dal na steni viseči čarter Slovenske ženske zveze, kot je bilo že zadnjič povedano. Pisec teh vrstic je bil pa takrat tam v tistem "Club house" in je slišal malo več, kot je povedal Mr. Udovich: možje so se počutili tam preveč zapostavljene in so dali duška temu, da je končno prišlo do Slovenske moške zveze. Sicer pa, kakor je povedal Udovich v Ameriški Domovini: Nič proti Slovenski ženski zvezi, pač pa le za moške. Naj bi se torej v tej Slovenski moški zvezi še možje kaj bolj pozanimali za tako skupnost kot na primer ženske.

Možje, ki so ustanovili Slovensko moško zvezo, niso mislili klubovati Slovenski ženski zvezi, pač pa so hoteli imeti tudi nekaj svojega in le na ta način je nastala. Seveda si s tem možje ne domišljamo bogve kaj, ali pa, da bi celo konkurirali s Slovensko žensko zvezo. Prav bi bilo, ampak možaki so bolj skromni in so kar z malim zadovoljni. Že prav! Skromnost je lepa čednost, ampak ne vselej. Možje in fantje pri Slovenski moški zvezi, naj bi imeli malo več ponosa, pa naj bi tudi oni malo pokazali, da so za napredek, da

so za skupnost. Živimo v časih sovraštva in razkrajanja človeške družbe in svet postaja vedno bolj brezbržen; le lov za dolarjem je. Kam nas bo to pripeljalo in kje se bo ustavilo, to pa Bog sam ve.

Zato slovenski možje in fantje, stopimo no malo bolj skupaj v Slovenski moški zvezi. Še marsikaj se da napraviti, če tudi ne vse, kar bi želeli, ali kar imajo drugi. Sami malo v roke pljunimo, pa poprimimo in prav gotovo bomo uspeli. Saj prispevek za organizacijo je tako majhen. Zadnjič sem ga malo polomil, ko sem zapisal, da je prispevek v organizacijo 35 in 45 centov; zato moram popraviti: mesečni prispevek za organizacijo je: 40 in 50 centov mesečno, potem pa nekaj malega pri podružnicah; navadno do 10 centov. To je vse. Za to dobijo dediči v slučaju smrti sto dolarjev izplačanih iz Zvezine blagajne; podružnica pa priredi pokojniku primeren pogreb; to je, poskrbi za pogrebe, dalje venec ali tudi za sv. maše. Kakor kdo hoče, potem en avto pri pogrebu in še druge ugodnosti. To ne stane dosti, koristi pa lahko precej. Saj v mnogih slučajih je bilo, da ni pokojnik ležal kje sam zapuščen, ali pa so potem morali zbirati prispevke s klobukom v roki, da se ga vsaj malce dostojno pokoplje. Če pa drugega ne, vsaj sorodnikom ni bilo treba skrbeti, kako in kje bodo pogrebi.

Slovenski možje in fantje stopimo skupaj v Slovenski moški zvezi. V slogi je moč. Sloga jači, nesloga tlači.

O bratih Hrvatih

Poleg Slovencev ima naša Slovenska moška zveza tudi lepo število bratov Hrvatov. Baš podružnica št. 14 SMZ, obstoja po večini iz bratov Hrvatov, ki so zelo agilni pa točni v vseh ozirih. Poleg tega, pa imajo svojo posebno podružnično blagajno, ki je že blizu tisočaka. To pove dosti.

Radi tega čestitamo bratom Hrvatom in smo jim zelo hvaležni za njihov doprinos k Slovenski moški zvezi. Pri tem pa priporočamo tudi drugim bratom Hrvatom, da pristopijo k naši Slovenski moški zvezi. Lahko si ustanovijo svoje podružnice, lahko pa tudi pristopijo kar k nam. Se bomo prav po domače pogovorili in pozabavali takole na kakih prireditvah.

Tudi v glavnem uradu imamo glavnega odbornika in to je II gl. podpredsednik Ivan German, s katerim se mi izbornorazumemo. Razsoden, požrtvovalen, pa zelo agilen mož. Škoda, da jih nimamo kar več takih v svoji sredi. Zato toplo priporočamo bratom Hrvatom naj pristopijo v naš krog. Prepričani smo, da bodo zadovoljni. Tem pa, ki so že v naši organizaciji pa kličemo: Le tako naprej bratje Hrvatje! Vi ste nam dober zgled, kako treba delati, da se napreduje, tako kot napredujejo vi pri naši Slovenski moški zvezi.

Vsak mož ali fant, ki še ni prekorajčil 55 let, lahko pristopi k nam, ali pa si kakor rečeno ustanovijo svojo podružnico. Torej le skupaj, da nas bo več.

Finančno poročilo Slovenske moške zveze od 1. jan. 1952 do 31. dec. 1952

Prejemki:	
Prejel od gl. tajnika V. Lauterja v gotovini.....	\$ 2,124.43
Asesment od podružnic.....	4,006.10
Obresti od U. S. Treasury obveznic.....	112.50
Za plačilne knjižice.....	21.00
Vrnjeno od smrtnine radi razlike v starosti.....	50.00
Skupni prejemki.....	\$ 6,314.03
Stroški:	
Za pogrebne stroške (smrtnina).....	\$ 2,010.00
Za tiskanje 2000 plačilnih knjižic.....	566.00
Za prilogo pravil.....	35.00
Celoletni oglas v Ameriški Domovini.....	35.00
Risba za naslovno stran glasila.....	16.00
Ameriški Domovini za tiskanje glasila.....	84.00
Stroški za gl. seje in odškodnina za seje gl. uradnikov.....	30.00
Zavarovalnina in čekovna knjiga.....	58.64

Primož Kogoj

Dne 17. februarja je preminul dobropoznan rojak in velik kulturni delavec Primož Kogoj, ki je bil član Slovenske moške zveze. Kmalu potem, ko je bila ustanovljena ta organizacija, je Kogoj pristopil v njo in se potem vneto zanimal zanj; bil je član podružnice št. 6. Na njegovi zadnji poti iz pogrebne zavo-da v cerkev sv. Vida ter potem na pokopališče Kalvarija so ga častno spremili člani Slovenske moške zveze, pa njegovi ožji prijatelji, ki so s sorodniki pokojnega stopali za krsto.

Pokojni Primož Kogoj je bil svoječasnno zelo markantna oseba v naselbini; bil je dolgo vrsto let glavni tajnik Slovenske do-brodne zveze ter član prvega direktorija Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave., odličen pevovodja in pevec ter dober narodnjak. Da je pokojni Kogoj dosti storil za napredek slovenske kulture in pa frater-nalizma, o tem ni treba še pose-bej povdarjati. Iz poročila v listih razvidimo, da je bil ob smrti član samo Slovenske moške zveze in to se je pokazalo tudi ob pogrebu, ki je bil v soboto 21. februarja.

Ravno pri pokojnem Kogoju se je pokazalo, da je bilo pametno, ko je bila organizirana Slo-venska moška zveza, ki ga je po-leg sorodnikov in njegovih res-ničnih prijateljev, častno spre-mila na njegovi zadnji poti. Naj mu bo ohranjen blag spomin, s hvaležnostjo za vse, kar je Pri-mož Kogoj storil za slovenski narod v Ameriki, zlasti pa v Clevelandu. Naj počiva v miru. J. G.

Boji se

Žena: Kako moreš vedno tako dolgo posedati v krčmi; ali se me nikoli ne domisliš? Mož: Pač, a prav zato ne grem rad domov.

Pečati in knjige.....	23.55
Venec za pokojnega James Debevec.....	10.00
Skuphi stroški.....	\$ 2,868.19
Preostanek naložen na North American Banki.....	\$ 3,445.84
Nadaljne vloge:	
Great Northern Bldg. and Loan Co., Akron, O.....	1,238.25
Firth North Bank, Akron, O.....	1,690.57
St. Clair Savings and Loan Co.....	1,831.57
St. Clair Savings and Loan Co., Special Acc't.....	564.36
Vojne obveznice (War Bonds).....	2,796.00
Skupno premoženje SMZ 31. dec. 1952.....	\$11,566.59

Pregledano in potrjeno po nadzornemu odboru dne 23. januarja 1953.

JOŽE GRDINA, gl. tajnik.

EDINA, SAMO MOŠKA, KATOLIŠKA DRUŽABNA ORGANIZACIJA

Slovenska moška zveza v Ameriki

Ustanovljena 3. junija 1938 v Barbertonu, Ohio
Inkorporirana 13. marca 1939 v državi Ohio.

Glavni sedež: CLEVELAND, OHIO

NOVA MODERNA ORGANIZACIJA NA DRUŽABNEM, SPORTNEM IN KULTURNEM POLJU

Nobenih pristopnih stroškov. Ne potrebujete nobene zdravniške preiskave. Pristop od 16. do 55. leta.

Vsak Slovenec bi moral biti član te nove katoliške organizacije

GLAVNI ODBOR:

Častni predsednik: FRED UDOVICH, 183-22nd St., Barberton, O.
Predsednik: MATT F. INTIHAR, 21491 Naumann Ave., Euclid, O.
Prvi podpredsednik: FRANK J. MACEROL, 1172 Norwood Rd., Cleve-land 3, Ohio.

Drugi podpredsednik: IVAN GERMAN, 7502 Donald Ave., Cleveland, O.
Tajnik: JOŽE GRDINA, 6113 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.
Blagajnik: CHARLES BENEVOLO, 19502 Muskoka Ave., Cleveland 19, O.
Zapisnikar: DAMJAN TOMAZIN, 15206 Ridpath Ave., Cleveland, O.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik in prvi nadzornik: FRANK M. PERKO, 1092 E. 174 St., Cleveland 19, Ohio.
Drugi nadzornik: ANTHONY KRAMPPEL, 1003 E. 66 Pl., Cleveland, O.
Tretji nadzornik: JAMES STOPAR, 520 E. 152 St., Cleveland, O.

FINANČNI ODBOR:

Predsednik in prvi odbornik: VINCENT H. LAUTER, 1012 Wooster Rd., West Barberton, Ohio.
Drugi odbornik: JOHN LESKOVEČ, 115 Smithsonian Ave., Girard, O.
Tretji odbornik: ANTON TEKAVEC, 20303 Goller Ave., Euclid, O.
Direktor atletike: JOSEPH E. LUKZ, RFD 1, Box 432, Niles, Ohio.
Uradno glasillo: "Ameriška Domovina," 6117 St. Clair Ave., Cleve-land 3, Ohio.

Za pojasnila se obrnite na glavnega tajnika Slovenske moške zveze, Jože Grdina, 6113 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

Imenik podružnic Slo-venske moške zveze

Spodaj so navedena imena uradnikov podružnic, katere so nam bila doslej sporočena.

PODRUŽNICA ŠT. 2
Predsednik Charles Benevol, 19502 Muskoka Ave.; podpredsednik Anton Mauser, tajnik Frank Perko, 1092 E. 174 St., tel. IV 1-5658; blagajnik Martin Valetich, zapisnikar James Stopar. Nadzorni-ki: James Kastelic, Joseph Perušek in Stanley Mahnich; zastopnika za Federacijo SMZ: Anton Rudman in Martin Valetich; zastopnik za klub društev S. D. na Holmes Ave.: James Kastelec. Seje se vrše vsako 2. nedeljo v mesecu ob 2. uri po-polne v Slovenskem domu na Hol-

mes Ave., kjer plačate svoj ases-ment 25. v mesecu v spodnji dvorani.

PODRUŽNICA ŠT. 5
Predsednik John Sever, 18023 Hillgrove Rd.; podpredsednik F. Česnik, tajnik in blagajnik Tony Krampel, 1003 E. 66 St., tel. UT 1-8387; zapisnikar Frank Kuhar. Nad-zorni odbor: Frank Brancel, Louis Erste, Frank Petkovsek. Zastopnik SND Frank Kuhar. Podružnica sedu zvečer v SND soba št. 4, staro poslopje.

PODRUŽNICA ŠT. 6
Predsednik Frank Lavrich, pod-predsednik Mike Zele, tajnik-bla-gajnik Frank Mačeral, 1172 Nor-wood Rd., tel. UT 1-0419. Zapisni-ka Primož Kogoj, nadzorniki: Leo so vsako tretjo nedeljo popoldne Novak, A. Skerl, John Borso. Seje ob eni uri v šoli sv. Vida.

PODRUŽNICA ŠT. 8
Predsednik Frank Struna, pod-predsednik Charles Česnik, tajnik in blagajnik John F. Jadrich, 948 E. 207 St., Euclid, O., tel. IV 1-3345, zapisnikar John Kutnar. Nadzor-ni odbor: predsednik Louis Samsa, prvi nadzornik Rudolf Strah, dru-gi nadzornik Evgen R. Jadrich. Se-ja vsako tretjo nedeljo ob 2. uri popoldne v Jugoslav Center na Re-cher Ave., Euclid, O.

PODRUŽNICA ŠT. 17
Predsednik Anton Tekavec, 20303 Goller Ave., tel. KE 1-2907, pod-predsednik Anton Arko, tajnik F. Drob-nick, 23001 Ivan Ave., tel. RE 1-7045, blagajnik Frank Smaltz, za-pisnikar Anthony Intihar. V nad-zornem odboru sta: Frank Jarc in Joseph Koren, zastopnika za fe-deracijo: Anton Tekavec in Frank Drobnick. Seje vsako tretjo nede-ljo v mesecu v dvorani sv. Kristine na E. 222 St.

veselja in se je kaj sladko za-hvalila ljubeznivemu gospodu Brtončlju.

Coklja je pa "pesniku" rekel: "Vedno sem obžaloval izgubo našega pesnika Prešerna, toda sedaj spoznam, da je dobila Slo-venija v vas, gospod Brtoncelj, vrednega naslednika."

Ta Emina "himna" se nam je pa tako priljubila, da jo je Šo-ba celo spravil na note. Se sedaj je to moja najljubša pesmica, kadar sedim v "Pihlerjevem kevdru."

Zakladi smo še parkrat "ži-vio" na Koroško, potem smo se pa obrnili proti dolini. Griža, Šoba in Coklja so šli naprej z izgovorom, da morajo pripraviti ležišča in so nam kmalu izgi-nili iz oči. Ostala sva pri Emi sama z Brtončljem. Pridužil se nam je pa še med potjo nek majhen pobič, ki je tudi šel v dolino.

(Dalje prihodnjic.)

Zadnji rokovernjač

Spisal JANKO MLAKAR

(Nadaljevanje)

"No, sedaj pa razumem; mi-slim, da bom znala skuhati to stvar. Sedite kar tja v senco; prinesem vam ven, kadar bo ku-hano. Samo premalo "moke" se mi zdi za vse; takle majhen škr-nicej!"

"Zadosti bo," hiti ji Ema zatr-jevat; "vsega še pristaviti ne smete. Prinesite pa mleko pose-bej in kavo posebej, da bo vsak lahko mešal, kakor bo hotel."

Sedemo v senco za mizo in o-gledujemo sive vrhove, ki so nam tako lepo kazali svoja ra-zorana rebra. Prepričali smo se ravno, kateri vrh je Grintovec in kateri Skuta, ko prinese v e-ni roki pisker mleka, v drugi pa skledo — kavine gošče. Nesreč-nica je čisto kavo odlila in nam prinesla goščo. —

"Kaj ste pa vendar naredili," vrisčala je Ema; "ta gošča ni za nič. Kam ste pa odlili vodo? Ti-sta črna voda je kava, pa ne ta godlja."

"Tisti črni krop je kava?" za-čudi se Urša. "Tega pa jaz ni-sem vedela; mislila sem, da je tale mešta kava, in da jo bode-telj jedli z mlekom, kakor mi žgance."

"Kam ste pa odlili kavu," vta-kne se vmes Šoba.

"Kam neki! Na gnoj sem jo v-lila; v pomije se je nisem u-pala, ker sem se bala, da bi ne škodovala svinjam."

Vsi smo se smejali Urši prav iz srca, samo Ema je gledala gr-do.

"Dajte sem ostalo kavu," pra-vi ji, "grem sama kuhat."

"Je ni več," odvrne ji Urša

ravnodušno; "pristavila sem vso."

Ko Ema vidi, da je ob svojo ljubo rjavo pijačico, zgrabi je-zno skledo s "kavo" in jo trešči ob tla, da se je razletela na drobne kosce.

Siliti smo se morali z mlekom, ki nam pa ni šlo kar nič v slast. Jaz bi se bil lotil najraje vina, toda Griža ni pustil, ker se je bal, da bi ga nam prekmalu ne zmanjkalo. Pognal nas je gasit žejo k izviru Bistrice.

Domenili smo se še z Uršo glede prenočišča, potem smo se pa napotili proti sedlu. Sopiha-li smo po strmih gozdu na-vzgor in največji popoldanski vročini. Pot nam je od obraza kar curjla.

Emi je pa postajalo še bolj vroče, ko ji je Šoba kazal glo-bok kotel, v katerem so tabori-li nekdanji rokovernjači. Želja "kaj imenitnega doživeti" ji je ginila vedno bolj.

Ko Coklja to zapazi, jo vso pot opozarja na mesta, kjer so bili potniki napadeni, oropani in zadavljeni.

Ravno tako ji pa tudi Brton-celj ne naha zagotavljati, da je pripravljen zanj preletiti kri do zadnje kaplje.

Revica je bila vsa zbegana, ko smo naposled prilezli na sedlo. Imeli smo krasen razgled. Gri-ža je razkazoval razne kraje, doline in gore, katerih lepoto so vsi občudovali. Jaz sem pa raje preiskaval torbe in občudoval krasen okus vinske in žgane pi-jače.

Potem ko sem se nekoliko po-krepčal, sem se pa tudi jaz ozrl malo na okrog. In povem vam, da se še nikdar nisem kesal, da sem zlezal na sedlo. Zakaj pija-ča mi še nikjer ni dišala tako, kakor gori. Škoda le, da ni no-bene gostilne na vrhu. (Sloven-sko planinsko društvo je leta 1906 postavilo na Kamniškem

sedlu (1900 m) lepo kočjo, ki je dobro oskrbovana.)

Brtoncelj je pa šel medtem nekoliko v stran in začel nekaj čakati po papirju. Takoj smo spoznali, da kuje pesmico.

Pripravljali smo se že na od-hod, ko pride zopet k nam, ter nas poprosi, naj mu dovolimo, da prebere pesem, katero je rav-nokar zložil na čast gospodični Emi, prvi slovenski "hribolazi-ci."

Vstopil se je z eno nogo na Kranjsko, z drugo pa na Koroško (Kamniško sedlo leži ravno na meji med Kranjsko in Koroško) in deklamoval z zvenečim glasom:

"Na Kamniškem sedlu tu gori stojim,
V zeleno dolino tja doli strmim;
In gledam na Grintovec, Bran-o, Ojstrico,
Planjavo in Skuto, Rinko in Štruco.

(Reči bi moral "Štruco"; toda zaradi rime je pa menda izgo-varjal ribiški "Štrueco.")

V bližini zrem silne grebene zorane,

V daljavi pa tuje mi sinje po-ljane;

Poslušam šumenje rek in poto-ko,

Ter slapov bobnenje in velet-o-ko.

Toda kaj meni so sinje planjave,

Ak' zreti ti smem v oči tvoje plave;

Kaj meni potokov tuleče šume-nje,

Ak' slušati tvoje smem govorje-nje!

Zato kot zastavo vihtim jaz svoj robec

In kličem: Živela Emica Gobec!"

"Prvi slovenski hribolazici," se je srce kar samo smejalo od

Issued Every
Thursday
for the Yugoslavs
in Wisconsin
•
Tedenska priloga
za Slovence v
Wisconsinu

O B Z O R

THE WISCONSIN YUGOSLAV OBSERVER — AFFILIATED WITH THE "AMERICAN HOME" DAILY

Address
All Communications
to
OBZOR PUBLISHING
COMPANY
Frank R. Staut,
Publisher
830 So. 5th St.
Milwaukee 4, Wis.
Tel. Mitchell 5-4373

LOKALNE VESTI

Kampanja za "Rdeči križ" se prične v nedeljo 1. marca; cilj za Milwaukee \$879,179.00 v 13 dneh.

Letošnja kampanja za zbiranje sklada v prid ameriškega "Rdečega križa" se po vsej deželi prične v nedeljo 1. marca. Med tem ko bo ta kampanja po drugih delih dežele trajala cel mesec marec, bo za milwaški okraj zaključena v 13. dneh. Lokalna postojanka Rdečega križa namreč pravi, da mi v Milwaukee lahko dosežemo svoj odmerjeni delež — \$879,179.00 — v dveh tednih. Cilj za vso deželo pa je 93 milijonov, 8 milijonov več kot lansko leto. Od vsote, ki je določena za milwaški okraj, bo približno 53 odstotkov porabljenih za lokalne potrebe, ostalo pa se bo poslalo v skupni vsenarodni sklad. Prispevajte velikodušno!

Mnogo nagrad za obiskovalce "Home Show" razstave doma.

Ker je v preteklih letih nastalo preveč komplikacij in pritožb ob prisojanju vsakoletne nagrade (kompletne postavljene doma z zemljiščem vred, v vrednosti okoli \$20,000) enemu samemu obiskovalcu, ki je zložil "najboljši" verz za kontestni "jingle," je vodstvo razstave letos sklenilo, da bo namesto te nagrade oddalo 101 manjših nagrad, med njimi kot glavno

Kandidati za sodnijska mesta v predstojećih primarnih volitvah 10. marca.

Poročali smo že, da se bodo v torek 10. marca vršile pri nas v Milwaukee primarne volitve za sedem izpraznjenih mest okrajnih šolskih nadzornikov ter za dvoje sodnijskih mest, za katere kandidirajo več kot dva kandidata. (V rednih volitvah 7. aprila se bo volilo pet sodnikov, od katerih pa sta za dvoje mest samo po dva kandidata, dočim en sodnik — Francis J. Jennings — nima protikandidata.) V primarnih volitvah pridejo torej na glasovnico sledeči kan-

didati za sodnike: sedanji civilni sodnik Herbert A. F. Schultz, proti kateremu kandidirata odvetnika Cornelius P. Hanley in Floyd J. Kops. Za mesto okrajnega sodnika Otto H. Breidenbacha (ki gre v pokoj) pa kandidirajo: sedanji civilni sodnik Myron L. Gordon in odvetnika Leo B. Hanley in Charles A. Riedl. — V teh volitvah bo treba volivcem izbrati kandidate za redne volitve samo od teh aspirantov. Za ostali dve sodnijski mesti pa bodo 7. aprila prišli na glasovnico sledeči kandidati: Civilni sodnik Robert C. Cannon in odvetnik Robert P. Russell, oba kandidata za mesto sedanjega okrajnega sodnika Walter

Schinza, ki gre v pokoj, ter okrajni sodnik Ronald A. Drechsler, ponovni kandidat za svoje lastno mesto, proti kateremu bo kandidiral odvetnik Michael T. Sullivan.

Address all Communications to Obzor Publishing Co., Frank R. Staut, Publisher, 830 So. 5th St., Milwaukee 4, Wis. Tel. Mitchell 5-4373.

Ameriška in evropska označba mer

Pri čevljih je razlika v označbi mere za približnih 32½ do 33 točk, ki jih je treba odšteti od evropske mere, bodisi pri moških ali ženskih čevljih. Na primer: če vam sorodnik piše, da potrebuje čevlje št. 39 je to ameriške mere 6½; št. 40 je 7, št. 41 je 8, 42 je 9, 43 je 10, 44 je 11. Ženski čevlji so navadno manjši kot gornje mere. Tako bi na primer št. 38 bila ameriške mere 6, 37 bi bila 5 in 36 pa 4.

Pri ženskih oblekah pa je razlika v označbi mere vedno za 8 točk. Na primer, če vam sorodnik piše, da nosi obleko št. 40, je to ameriške mere 32, št. 42 je ameriške mere 34, 44 je 36, 46 je 38, 48 je 40, 50 je 42 in 52 je 44.

Isto je pri meri za deklice. Evropska št. 38 je ameriška 12, 40 je 14, 42 je 16, 44 je 18, in 46 je 20.

Pri moških oblekah pa začnajo mere v Evropi s št. 42, kar je enako ameriški meri 38, št. 44 je ameriška 34, 46 je 36, 48 je 38, 50 je 39, 52 je 41, 54 je 43 in 56 je 44.

Pri moških srajcah pa je razlika v označbi sledeča: št. 35 pomeni ameriško mero 18½, 36 je 14, 37 je 14½, 38 je 15, 39 je 15½, 40 je 15¾, 41 je 16, 42 je 16½, 43 je 17. (Po "Obzoru.")

Na cesti

Dva znanca se srečata. "Niti eni ženski se ni še posrečilo, da bi iz mene napravila tepca."

"Komu se je pa potlej to posrečilo?"

Jugoslovansčina

V gostilni: Natakara našteva dvema gostoma, kakšne juhe so na jedilniku. "Goveja z rezanci, bouillon z jajcem, prežganka..." "Kakva je to supa: prežganka?" vpraša eden od obeh gostov. Natakara je neroden in ne zna prav popisati: "To vam je, znate, juha s prežganjem."

Gost ve toliko kakor prej. Tedaj mu priskoči tovariš na pomoč.

"Pa jejo si ju pre dva, tri dana, valjda čes se sečati..." Gostu se zabliška.

"Čoveče — zašto odmah ne kažete 'falš-supa' da vas razume čitav svet!"

It's Springtime
It's Fun Time
It's HOME SHOW Time

See the

1953 HOME SHOW

auditorium
march 7 thru 14

101 awards

1st Grand Award
1953 Dodge Sedan
Donated by Rank and Son

100 other Awards
values up to \$500.00

First Time in Milwaukee!

\$1,000,000.00 worth of art from the Metropolitan Museum of Art. Sponsored by the Journal Co.

\$1,000,000.00 worth of breath-taking diamonds. Sponsored by Schwanke-Kasten Co., Inc.

Many, many other new and different attractions.

SAVE 15¢. Buy your tickets NOW where you see the advance sale cards. Only 60¢ (incl. tax)

Answer the Call!

1953 RED CROSS FUND

RADO STAUT
direktor slovenske radio ure
v Milwaukee, Wis.

Poslušajte
prvo in najstarejšo slovensko
radijsko oddajo na osrednjem
zapadu

**Ameriško-Slovensko
RADIO URO**
v Milwaukee
oddajano

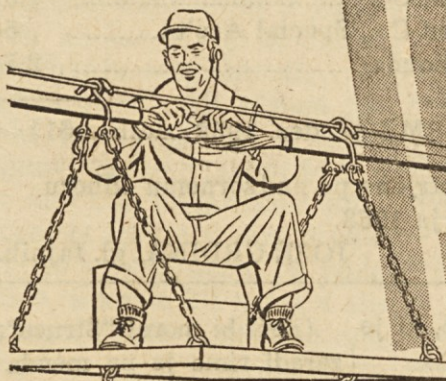
vsako nedeljo dopoldne od 11.
do 12. ure centralni čas (od 12.
do 1. ure opoldne poletni, odn.
vzhodni čas) preko postaj

WRJN in WRJN-FM
(1400 k.c.) (100.7 m.c.)

Program vodita in napovedujeta v slovensčini in angleščini
Mr. in Mrs. Rado Staut

THE RECORD:
more and better
TELEPHONE SERVICE

Handling more than
3½ million calls a day,
for 760,000 Wisconsin
subscribers!

Serving 8 out of 10
families, and rushing
the equipment to serve
thousands more!

THE GOAL:
STILL MORE...
STILL BETTER

• This brings you news about telephone service. Good news! Good service! Here are the quick facts:

More people served. More telephones installed—760,000 in all, as the year 1952 ended. More calls being handled—approximately 3½ million local and 100,000 long distance calls a day. More speed, too, and greater accuracy, and greater reliability.

We're proud of the job, and proud of the 9700 Wisconsin phone folks who accomplished it. It's meant a rate of growth of telephone service five times as fast as the state's own population growth! Just think of it—it was only ten years ago that barely 5 out of 10 Wisconsin families were telephone subscribers. Today, 8 out of 10 families have telephones, and the demand keeps climbing!

What's the answer? Why, still more, and still better telephone service—which we're mighty happy to report is on the way and coming along fast.

Yes, indeed—Wisconsin telephone service is good! It's getting better. And it'll get still better!

WISCONSIN TELEPHONE COMPANY
Working always to serve Wisconsin better

GENIK ZA DARILNE PAKETE

Iz našega skladišča v Trstu odpošiljamo v najkrajšem roku vsa naročila brez vsakih izdatkov za prejemnika v Jugoslaviji. Za vsako naročilo JAMČIMO DENARNO.

Obrnite se z zaupanjem na našo trdko in boste postreženi v vaše popolno zadovoljstvo. Če želite imeti paket sestavljen po svojem lastnem okusu, se obrnite na nas pisмено ali ustmeno.

PAKETE POSILJAMO TUDI V AVSTRIJO IN NEMČIJO — V VSE CONE

CARINE PROSTO:

Moka, vse vrste žita, ješprenj, zdrob, sladkor, mast, olje, ribe, mleko v prahu in kondenzirano, jajca v prahu.

Kave 3 kg, riža 5 kg, čokolade 2 kg, kakaa 2 kg, popra ¼ kg, čaja ½ kg, pralnega mila 5 kg.

CARINE PROSTO:

Bela moka, 100 lbs. \$12.00 Ješprenj, 50 lbs. \$11.00
Koruzna moka, 100 lbs. \$11.25 Zdrob, 50 lbs. \$11.50
Sladkor, 50 lbs. \$10.00

VSE FRANKO PREJEMNIK

NAŠI NAJNOVEJŠI CARINE PROSTI PAKETI:

PAKET ŠT. 1. \$8.40	PAKET ŠT. 6 \$25.20	PAKET ŠT. 14 \$18.35
4 lbs. kave	6 lbs. kave	20 lbs. moka
5 lbs. sladkorja	4 lbs. riža	3 lbs. kave
5 lbs. roža	20 lbs. sladkorja	2 kg. riža
6 lbs. masti	3 kg. oliv. olja	2 kg. oliv. olja
PAKET ŠT. 2 \$10.50	50 lbs. moka	10 lbs. sladkorja
20 lbs. moka	5 lbs. masti	5 lbs. zdroba
10 lbs. riža	5 lbs. ješprenja	5 lbs. ješprenja
5 lbs. sladkorja	5 lbs. testenin	5 lbs. testenin
2 lbs. kave	5 lbs. zdroba	5 zavit. cikorie
1 kg. oliv. olja	PAKET ŠT. 9 \$13.80	PAKET ŠT. 15 \$58.20
PAKET ŠT. 3 \$14.50	6 lbs. kave	200 lbs. moka
25 lbs. moka	5 lbs. sladkorja	6 lbs. kave
5 lbs. kave	5 lbs. riža	40 lbs. riža
10 lbs. testenin	10 lbs. moka	37 lbs. masti
5 lbs. riža	2 lbs. kond. mleka	22 lbs. testenin
5 lbs. masti	½ lb. kakaa	10 lbs. polenovke
PAKET ŠT. 4 \$15.75	1 lb. čokolade	PAKET ŠT. 16 \$13.25
20 lbs. moka	10 lbs. pral. mila	37 lbs. svinjske masti v pločevinasti skatli
4 lbs. kave	PAKET ŠT. 11 \$12.50	PAKET ŠT. 17 \$12.50
5 lbs. riža	10 lbs. moka	20 lbs. norveške polenovke
10 lbs. sladkorja	6 lbs. kave	PAKET ŠT. 18 \$5.20
10 lbs. ješprenja	5 lbs. riža	20 lbs. testenin
2 kg. oliv. olja	10 lbs. sladkorja	PAKET ŠT. 19 \$4.70
PAKET ŠT. 5 \$13.40	4 lbs. masti	20 lbs. sladkorja
5 lbs. sladkorja	5 lbs. pral. mila	PAKET ŠT. 20 \$5.00
1 kg. surov. masla	PAKET ŠT. 12 \$31.50	10 lbs. pomaranč in limon (samo pozimi)
2 lbs. čokolade	100 lbs. moka	
1 lb. kakaa	3 kg. kave	
½ lb. rozin	3 kg. oliv. olja	
½ lb. čaja	2 kg. riža	
½ lb. popra v zrnu	10 lbs. sladkorja	
4 lbs. zdroba	5 lbs. masti	
20 zavit. kurje juhe	5 lbs. mila	

NYLON NOGAVICE, prvovrstne 51/15, po zračni pošti, carine prosto, 3 pare \$4.75

USNJE ZA ČEVlje S PRIBOROM (2 PARA CARINE PROSTA)

2 para moških delavskih \$12.00 2 para ženskih \$10.00
2 para moških \$11.00 2 para otroških \$ 9.50

STREPTOMYCIN

10 g \$ 6.80
20 g \$14.50
50 g \$35.00

Z DRAVILA

PENICILIN: 3 mil. enot \$ 6.00
INSULIN: 40 cm \$ 3.50
P. A. S.: 1,000 tablet \$22.50
CORTISON: 20 cm 500 mg \$19.50

Vsa zdravila pošiljamo po zračni pošti (Air Mail)

NOVO: RIMIFON, znano zdravilo proti tuberkulozi

100 tablet \$ 4.50 500 tablet \$15.00
200 tablet \$ 6.50 1000 tablet \$21.00

IZ NAŠEGA SKLADIŠČA V EVROPI

BELO PLATNO ZA VSAKO POTREBO
Širina 31 inč (80 cm) \$.75 Širina 35 inč (90 cm) \$1.08
Širina 59 inč (150 cm) \$1.95 Širina 94 inč (240 cm) \$2.75
Cene se razumejo za 1 meter (ca. 1.4 jarda)

BLAGO ZA MOSKE IN ŽENSKO: Zahtevajte vzorce in ponudbe

PISALNE STROJE portable "Olivetti" \$88.00 — ŠIVALNI STROJI "Singer" \$147.50
KOLESA "Puch" in "Styria" s torbico, lučjo, sesalko in zvoncec, moški in ženski \$47.00

RADIO APARATI, HARMONIKE, ŠTEDILNIKI, BRIŽGALKE ZA VINOGRADNICE IN DRUGO. ZAHTEVAJTE CENIKE!

Vse cene se razumejo franko prejemnik, vključno zavarovanje in dostava do najbližje poštne, železniške ali parobrodne postaje. Pisma, naročila, čke ali money ordre pošljite na:

RAPID GIFT SHIPPING COMPANY

16-22 Hudson St., New York 13, N. Y. Phone BE 3-8198 Telegr. adr. "Rapidship"

Dr. Josip Gruden:

Zgodovina slovenskega naroda

Cesar Friderik je pri tej bratovščini leta 1944. napravil posebno ustanovo za slovesno prenašanje svete popotnice k bolnikom. Poleg ljubljanske se imenujejo še bratovščine sv. Rešnjega telesa v Kranju, Gornjem gradu, Gorici, t. Vidu pri Stični, Ribnici, Novem mestu, Metliki in drugod.

Posebno značilen pojav verske gorečnosti v srednjem veku so mnoga božja pota, med katerimi je največ Marijinih. Pri ljubljani in mnogoobiskovani sveti kraji v deželi so bili: Mati božja v ljubljanski komendi, ki se omenja že leta 1275. in škupulirska Mati božja pri mioritih (omenjena leta 1444). Smarna gora (omenjena 1435.), Crngrob pri Škofiji Loki, Vele-sovo, Sv. Primož nad Kamnikom, 1. 1397. od papeža Bonifacija IX. z dputki obdarovano. Lesce so bile že v 11. stoletju sloveča božja pot. Cerkev Mater božje na blejskem otoku ne stoji na kraju templja boginje Zive, kakor veli pripovedka, pač pa je tu stala že v 13. stoletju mala kapela, ki je bila menda lesena. Sredi 15. stoletja so na mestu kapele postavili zidano cerkev.

Ljubljanski škof Sigismund Lamberg je 15. decembra 1465 novo stavbo posvetil. Na Koroškem so bili znameniti sveti kraji: Gospa Sveta, grob blažene Heme v Krki, in sv. Domici-jana v Millstatu, Mati božja v Podgori (Maria Elend), Sent Janž v Rožni dolini, kjer je baje nek Turek s sabljo zamahnil nad Marijinov podobo in je kri pritekla iz rane in Sveče (Svetišče), kjer so bile Turki čudovito zadržani, ker so se njihovim konjem začele noge vgrezati v zemljo. L. 1360. se je pričela božja pot na sv. Višarjah, kjer je barje nek pastirček našel v grmovju Marijino podobo, katero so prenesli vrh gore in ji sezidali cerkev. V Logu na Vipavskem je goriški grof Lenart leta 1445. dal sezidati večjo cerkev in nastal pri njej duhovnika.

Postala je kmalu priljubljena božja pot. Na Štajerskem je bila mnogo obiskana Ptujška gora ali Črna gora, kjer je Bernard III., gospod Ptujski l. 1424. sezidal Marijino cerkev.

Občudovati je zlasti dolga po-

Slovenske Plošče
ŠUBELJ - BANOVEC - JADRAN
in druge v zalogi pri
NOVAK'S FURNITURE
5505 St. Clair Avenue
Cleveland 3, Ohio

Re-Nu Auto Body Co.
Popravimo vaš avto in prebarvamo,
da bo kot nov.
Popravljamo body in fenderje.
Welding.
JOHN J. POZNIK in SIN
Glenville 1-3830
982 East 152nd Street

MAX'S AUTO BODY SHOP
MAX ZELODEC, lastnik
1109 E. 61 St.
Tel.: UTah 1-3040
Se priporoča za popravila in
barvanje vašega avtomobi-
la. Delo točno in dobro.

VAS MUČI REVMAZEM?
Mi imamo nekaj posebnega
proti revmatizmu. Vprašajte
nas.

MANDEL DRUG
slovenska lekarna
15702 Waterloo Rd.
KE 1-0034

Jos. Zele in Sinovi
POGREBNI ZAVOD
6502 ST. CLAIR AVENUE Tel.: ENdicott 1-0583
COLLINWOODSKE URAD
452 E. 152nd STREET Tel.: IVanhoe 1-3118
Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago.
Mi smo vedno pripravljeni za najboljšo postrežbo.

Zlata ura in lepe knjige za bengalska zvonova

Rev. Stanko Poderžaj S. J. je misijonar v Khariju, Bengalija, Indija. Za slovenske prijatelje in dobrotnike izdaja poseben misijonski list, ki ga brezplačno pošilja. Že pred par leti je začel zidati novo dekanjsko cerkev v Khariju. Tedaj je v svojem misijonskem listu opozoril, da sem kupil mali zvon za novo cerkev v Ragapurju, ki so jo že pred več leti postavili.

To opozorilo v misijonskem listu sem smatral za nekaj rahel opomin, da se spomnim tudi nove cerkve v Khariju. Sedel sem in napisal gospodu misijonarju pismo, da bom skušal tudi kot begunec skupaj spraviti en zvon za novo cerkev. Z g. misijonarjem se že dolgo poznam. Preden je odšel v misijone, je v moji župniji imel prav lepo in navdušujočo misijonsko predavanje. Radi tega ga tudi sedaj ne morem in ne smem zapustiti. Dobro se zavedam, da tako podpiranje tako važnega misijona Bog obilno blagoslovi.

Gospod misijonar je bil ves srečen in vesel te obljube. Vsaj en zvon je res silno potreben. Sedaj tolčejo na nekatere rene, da ljudi vabijo v cerkev. Jaz sem pa tudi začel varčevati in devati od svojih pičlih prejemkov na kupček. Da bi ga ne porabil, sem ga poslal prijatelju v dahnjo tujo deželo z obvestilom, da bom še po malem pošiljal, dokler se ne nabere dovolj visoka svota. Potem naj bi kar on naročil zvon in ga odposlal. Gospod Poderžaj pa mi je pisal, kako naj se pošiljatev izvrši. Tudi prišel je močan veter in mi kupček dolarjev razpršil.

Toda nisem zgubil poguma. Iznova sem začel varčevati, vendar gre stvar zelo počasi, ker gredo dohodki tudi za pakete in drugo. K sreči mi je poslal moj prijatelj novo zlato uro. Zase je ne rabim. V misijonske namene jo porabim. Prav tako imam več lepih knjig in brošur, n. pr. dr. Jaklič, Friderik Baraga.

Kaj in kako sedaj? Rev. Poderžaj mi je že 22. okt. 1952 pisal. Pravi: Kako siten sem, kajne? Berač za božjo stvar. Upam, da ste zadnje poročilo prejeli. (Dotično pismo mi piše, kako naj bi zvon odposlal.) Toda na zadnje pismo gospodu misijonarju nisem odgovoril. Negativno nisem hotel, pozitivno pa nisem mogel. V zadnjem času pa mi je vest kar nemirna. Zamislil sem to-le:

Morda se bo dobila, kaka plemenita duša, ki bi bila pripravljena kupiti en zvon ali morda tudi dva, da bo vsaj kaj slišati. Zvon v Ragapurju sem dal posvetiti na ime Friderika Barage, novi zvon za Khari bo posvečen na ime škofa Martina Slomška. Če bi pa mogli kupiti dva, bo drugi zvon posvečen na ime našega afriškega misijonarja Knobharja.

Se dobe dobri ljudje, ki nima-jo svoje družine, denar pa imajo. Ti naj bi kupili zvon. En zvon manjši bi stal okrog \$200, drugi večji bi stal do \$300.

Vendar čisto točno ne vem. Povprašal sem v livarni v Italiji, pa je od tega že dolgo časa. Sedaj so cene gotovo že poskočile. Denar, darovan za misijonske namene, ni proč vržen, ampak na bogate obresti pri Bogu naložen. Blagoslov božji bo rosil na tiste, ki darujejo za blage misijonske namene.

Ako bi hotel kdo kupiti en zvon ali morda oba za novo kharijsko cerkev, naj denar pošlje na The North American Bank Co., Collinwood Office, Cleveland 10, Ohio na naslov: Kharijska cerkev v Indiji (misijonar Poderžaj) ali pa na podpisane. Ko dobim obvestilo o vplačanem denarju, bom darovalca takoj obvestil. Tudi zvon bom takoj naročil v Italiji. Če bosta dva, pa še bolje. Kake ugodnosti bo imel darovalec? 1.) da je izvršil dobro delo usmiljenja, ki ga bo Bog obilno poplačal, 2.) Podpisani bo opravil zanj eno sv. mašo, 3.) če bo želel in plačal, bo tudi njegovo ime vpisano v zvon, 4.) mu bom takoj poslal nekaj lepih knjig, 5.) če se bo dobro odrezal z denarjem, mu pošljem zlato uro. — Razume se, da se sprejmejo tudi manjši zneski za cerkev, ki jih bo misijonar vsakemu darovalcu direktno potrdil.

Rev. Anton Merkur,
15519 Holmes Ave.,
Cleveland 10, Ohio, U. S. A.

Beria še ni v nemilosti

Poročila, da je Lavrentij Berija, šef sovjetskih varnostnih oddelkov, padel v nemilost, niso točna. Je sicer res, da je moskovsko časopisje grajalo pomanjkljivosti varnostne službe, kar naj bi se nanašalo na Berio, toda običajno sovjetsko veličino, ki padejo v nemilost, izginijo s pozornice že prej, preden pride to v javnost. Berija pa je igral važno vlogo na dveh sestankih, ki so se vršili po onem napadu v moskovskem časopisju. Zanimivo bi bilo vedeti, v koliko je trden položaj Lazarja Kaganoviča, edinega žida med visoki sovjetskimi oblastniki.

Vesti iz Slovenije

Ljubljana bo imela zopet velelesej. Tako so odločili sedanjí kom. gospodarji v slovenski prestolnici in so po sedmih letih modrovanja le prišli do spoznanja, da je dobro, da ima Ljubljana tudi sedaj tako gospodarsko pridobitev, kakršno je imela že v času, ko so v Sloveniji in Jugoslaviji vladali "reakcionarji." Tedaj je bil ljubljanski velesejem največja in najmočnejša manifestacija slovenske industrije in slovenskega gospodarstva sploh. Komunisti so velesejem kot gospodarsko manifestacijo "buržujeskega

MOŠKI in ŽENSKÉ

Za čiščenje uradov. Nobene meje v starosti
Dobra plača od ure. Stalno delo.
NOVI AMERIKANCI DOBRODOŠLI
Oglasite se med 10 zj. in 12 opoldne
AETNA WINDOW CLEANING CO.
1430 E. 27 St.
(vocal Superior Ave.)

Moški dobijo delo

"OLIVER"

potrebuje

WELDERS

ARC ELECTRIC

SPOT WELDER

Dobra plača od ure. Avtomatičen povisek do najvišje meze, prispevajoča skupna zavarovalnina in druge koristi.

THE OLIVER CORP.

19300 Euclid Ave.

(41)

Ženske dobijo delo

DEKLETA in ŽENSKÉ

17 let ali več stare
za delo v perilnici
Vzamemo začetnice

Stalno delo

MENK BROS. LAUNDRY

643 E. 103 St.

(42)

MALI OGLASI

Naprodaj

Delikatesen C-2 licenca z stanovanjem se proda na 1126 E. 61 St.

(41)

Avto naprodaj

Chrysler coupe Newyorkaire 1949, malo rabljen, v izvrstnem stanju. Samo en lastnik. Se mora prodati za \$1175. Kličite RE 1-6230.

(41)

NAPRODAJ ICE CREAM PARLOR and SANDWICH SHOPPE

v poslopiju Slov. nar. doma na St. Clair Ave. in 65. ceste.

Kompletno z vsem inventarjem: soda fountain, steklene omare, zmrzovalnik (freezer), pregrade (booths), mize, stoli. — Prodaja vse vrste siadoleda, sladkarije, cigare in cigarete, mehke pijske, voščilne karte, prigrizke in lahka topla kosila.

Zgorej stanovanje 4 sob — neobvezno.
Idealna prilika za dobro kupčijo!

NAPRODAJ

na E. 148. cesti v bližini Lake Shore Blvd. hiša za dve družini. Spodaj 5 sob in zgorej 5 sob. Možna vselitev v spodnje stanovanje TAKOJ. — Zelo dober nakup — \$15,500.

KOVAC REALTY
960 East 185th Street
KENmore 1-5030

(41)

Hiše naprodaj

6-sobni bungalow, 3 spalnice in kopalnica, vse na prvem nadstropju, novi furnez na plin, hrastova podnja, garaža, blizu cerkve sv. Jožefa.

Za 2 družini, 4 - 4 in 1 spalnica na tretjem, plinska kurjava, avtomatični vodni grelec, spodaj prazno, delavnica zadaj, na E. 140 cesti in Lake Shore Blvd. Dober kup za \$11,500.

Hiša z dohodki na E. 58 cesti in St. Clair Ave. Cena zelo zmerna.

Hribar Realty
14324 St. Clair Ave.
GL 1-9547 GL 1-2500
(41)

Hiša naprodaj

Lastnik prodaja hišo 8 sob, klet, Moncrief furnez. Kličite zvečer PR 1-8210.

(41)

Moški dobijo delo

Assemblers

NI POTREBNO NOBENE

PREJŠNJE

PREIZKUŠNJE

TUDI IZKUŠENI

Metal Finishers

Gas and Arc Welders

Paint Sprayers

Torch Solderers

Trimmers

Morajo biti pripravljeni delati
1. in 2. shift

SPREJEMAMO PROSNJE

za zgornja dela od moških, katere zanima delati v produkciji "station wagon in panel truck bodies". Začetna plača od ure je okrog \$1.75 vstevši dodatka za življenske potrebe.

DELAJSKE PODPORE

Pokojnina, zavarovalnina, bolniška podpora, plačane počitnice, plačani prazniki.

Oglasite se v našem

Employment uradu

8 zj. do 7 zv. dnevno

izvemši nedelje

FISHER BODY

(Euclid Plant)

DIVISION OF
GENERAL MOTORS
CORPORATION

2000! Euclid Ave.

Euclid, Ohio

(41)

PUNCH PRESS

OPERATORS

PRVI IN DRUGI SHIFT
Plača od ure in približek. Plačane počitnice, prosta zavarovalnina.

Morrison

Products, Inc.

16816 Waterloo Rd.

(40)

DIE SETTERS

PRVI IN DRUGI SHIFT
Plača od ure in približek. Plačane počitnice, prosta zavarovalnina.

Morrison

Products, Inc.

16816 Waterloo Rd.

(40)

DIEMAKERS

Za srednje in velike dies
TOOLROOM ENGINE
LATHE OPERATORS
MACHINE REPAIRMEN
DIE REPAIRMEN
Mi bi radi tudi govorili z
MACHINISTS

Visoka plača od ure in čas in pol za nadurno delo ter dvojna plača ob ne-
teljah. Dobri delovni pogoji in dodatek za življenske stroške.
a dela pri OBEH NAŠIH TOVAR-
AH, E. 93 in Woodland ter 1115 W.
52 St., ampak ZGLASITI SE MORA-
E V ST. 1 employment uradu.

MURRAY OHIO MFG. CO.

1115 E. 152 St.

(41)

Machine Operators

AND

Assemblers

Visoka plača od ure z dodatkom za življenske potrebe-
ščine. Prosimo ogasite se ose-
ono v našem employment ura-
la na Engle Rd., južno od
Brookpark.

FORD

MOTOR CO.

17601 Brookpark Rd.

(41)

TAKOLE ČUVAJO PREDSEDNIKA — Takole je zavarovan predsednik Združenih držav, kadar zapuša svoje prebivališče.

JOSIP JURČIČ:

Sosedov sin

Tudi jutro po tem večeru je bil Anton vstal ob svoji uri, zajuterkoval po stari navadi malo brinovca in šel iz hiše v hlev h konjem pogledat, če imajo krme, če so v snagi itd. Po veži gredoč je videl svojo hčer v kuhinji, pogledal jo, pa tiho mimo nje šel. Nazaj prišedši je celo v kuhinjo stopil, iz velikega ognja, pri katerem je Franica kosilo kuhala, žareč ogel za pipo vzel, ter molče zopet odšel, tako da si je mati, ki je ravno iz hiše stopila, mislila: ne bo take sile, ne!

Mati je bila že namenjena hčeri očitati in izpovedati jo, da se je tako zelo mogla spozabiti ter neumno ljubezen z Brašnjarjevim Štefanom začeti. Pa ko je videla blede hčerini obraz in sled prečute noči in solz, prestrašila se je in je prav ljubeznivo govorila z njo o vsakdanjih kuhinjskih in gospodinjstvih rečeh.

O pol osmih je bilo kosilo. Mati si je posebej kuhala kavo; oče in hči sta navadno rajše kosila krepke jedi z družino. Danes hčere ni bilo pri mizi.

"Kje je Franica?" vpraša oče.

Mati pove, da je zunaj, da ne more jesti.

"K mizi se pride k molitvi, naj se je ali ne je," odgovori Smrekar ježno, in takoj potem Franica pride. Med kosilom, katerega je hči prav malo in prav posiljeno pokušala, ni oče govoril ničesar.

Ko je bilo okončano, vsak hlapec, naredivši pol križa, razmršene lase malo s prsti popravi in klobuk nasadi, a dekleta pobere žlice, sklede in kar je bilo na mizi. Potem reče Smrekar: "Le pojdite na delo!" Obrnjen k Franici, izpregovori: "Ti tukaj ostani!"

Sama sta bila v hiši. Oče zaklene duri od znotraj. Hči sedi na klopi, blede, s povešenimi očmi, z rokama mrtvo v naročaj spuščenima, kakor kip od belega kamena. Oče s prekrizanimi rokama stopi na sredo sobe in reče:

"Semkaj predme stopi!"

Franica vstane in stopi predenj, povzdigne prosoje oči k očetu, pa videč, da je njegov pogled oster, strog in jezen, povesi ji takoj.

"Poklekni!"

Deklica pade na kolena ter se spusti v glasan jok.

"Kdo sem jaz?"

Smrekar mora svoje vprašanje ponoviti, predno hči jokaje s slabim glasom odgovori:

"Moj oče."

"Moli mi deset božjih zapovedij!"

Hči začne božje zapovedi praviti, ali pride komaj do druge in dalje ne more, beseda ji zastaja v grlu. Oče mena da to vidi in reče:

"Kaj uči četrta zapoved?"

"Spoštuj očeta in mater —"

"Prav . . . Da boš dolgo živel in da se ti bo dobro godilo na zemlji. — Ali ti mene spoštuješ?"

"Spoštujem."

"In me slepiš! Jaz menim, da si dobra, pametna hči, a ti za menoj na tihoma zveze sklepaš z beračem, s sinom takega človeka, ki veš, da ga jaz videti ne morem. Kaj je to? Kaj bo iz tega! Drugega nima nego sam sebe in svoj prazni žep, pa se ti meniš z njim? Kaj imaš z njim?"

"Pregrešnega nisem imela nikdar nič z njim," odgovori

dekle.

"Kaj! Pregrešnega nič! Deklina, ko bi to tvoj oče slišal ali mislil, potlej bi drugače govoril s teboj. Pregrešnega! Potlej pa pojdi, kakor je svet dolg in širok, očeta in matere iskat, v tej hiši bi ga ne imela več, ako bi to, še to prišlo! Veš, kaj govorim?"

Deklica hoče s tal vstati.

"Kleči!", zagrmí oče. "Obljubi mi, da se ne boš od danes, od te ure več pečala z njim, da ž njim tudi govorila ne boš!"

Hči se hoče okleniti očetovih kolen, ali on odstopi in reče:

"Obljubi!"

"Obenem," izpregovori hči.

"Vidiš, kaj tukaj na steni visi?", reče on, kaže na puško, ki je bila nad posteljo obešena. — "Rajši ga ustrelim, nego da bi . . . že veš, kaj mislim. Zahvali se svoji materi, da te sinoči nisem dobil, sicer . . ."

Rekši se mož obrne proti durim in izide.

XVII

Popoldne je Smrekar kakor brez namena stal na koncu svoje hiše pod oknom tiste izbičice, v kateri je njegova hči spala.

"Pojdi sem, stara," migne svoji ženi, ki je baš prišla iz kašče.

"Kaj je?" vpraša mati Smrekarica.

"Vidiš!" pokaže mož s prstom na tla ob zidu.

"Jaz ničesar ne vidim," od-

govori mati.

"Ne? Menda si slepa. Tla so tod razhojena, odpadki od zida so razdrobljeni s stopinjo. Zid na robu okna je tudi zamazan. To je sled. Ponoči se je hodil pogovarjat z njo. Da bi ga bil jaz enkrat dobil! Od danes ne sme dekle več tukaj spati. Zgorej ji postiljaj." Žena pokima in zamišljena odide v vežo.

Odslej sta pazila oče in mati na hčer. Ves dan je moral biti pri domu. Oče je hodil manj po trgovstvu nego poprej, in kadar je moral kam iti, ni pozabil pred odhodom ženi zabičati, naj bo pazna in naj ima povsod oči.

Deklica je tiho opravljala vsakdanja dela. Stregla je materi in očetu z večjo skrbljivostjo nego poprej, a govorila je malo in vesela ni bila nikdar. Z obraza ji je od dne do dne bolj ginila cvetoča, zdrave in mladost oznanjujoča barva, žalost je bila razlita po njenem obličju.

Mati je poznala črva, ki jo gloje, in v srce se ji je smililo dete. S to in ono malo rečjo jo je izkušala razveseliti, molila z njo in jokala se, kadar je bila sama. Včasih se ji je mož zdel preoster, a včasih bi bila ženica vso bolečino, ki se je iz hčere v njeno materino srce stakala, izlila v jezo do-

VELIKI PRIHRANKI NA VOLNENEM BLAGU ZA POŠILJATI PREKO MORJA

Ako mislite potovati v Evropo to poletje, S. Lieberman Woolen Co., je še posebno pripravljena za vaše potrebe v volnenem blagu za moške in ženske. Izplačalo se vam bo, ako pridete in si ogledate veliko izbiro volne za moške in ženske obleke, lep bombaz in rayon za ženske obleke. Prodamo na jarde kolikor hočete in podlogo, ki spada zraven ter drugo za kompletno obleko.

S. LIEBERMAN WOOLEN CO.
1446 West 3rd St.
CH 1-6067

Odprto dnevno od 9 do 5:30
Ob nedeljah od 9:30 do 12:30

Štefana, ki je bil po njenih mislih edin kriv, da ni bilo v njeni hiši — ne miru, miru, praznote, tišine je bilo še preveč — tistega veselo-pokojnega stanja, ki je kraljevalo doslej vedno na Smrekarjevem domu.

Neko nedeljo popoldne, ko so bili šli vsi v cerkev k nauku, in Smrekarica sama doma pri oknu sedela ter knjigo vseh svetnikov in svetnic v roki držala, je videla Štefana mimo okna iti. Hitro ga pokliče v hišo.

Ko je pred njo stal, ga začne žena oštevati in zmerjati, da more biti tako hudoben in brez pameti in premisleka zdradbo delati v družini, pa nevednemu dekletu, ki ga ne more nikdar dobiti v zakon, z nepremišljeno ljubeznijo srce težiti.

Dokler se mati Smrekarica huduje, ne odgovarja Štefan ničesar. Sedi na klopi, in z eno, v ogel mize uprto roko glavo podslanja. Ko se žena

umiri, izpregovori on:

"Res je, mati, nepremišljena je ta ljubezen. Jaz nisem mislil, kaj bo iz tega, niti da bi kaj bilo, niti kaj bi utegnili biti, nego . . ."

"Iz glave si jo moraš izbiti, pa je. On je rekel, da te ustrelj, če boš hodil še za njo."

"To me ne straši, mati; meni bi ne bila velika izguba, če me zdaj ustrelj ta ali ta. Tudi mi ne more nihče na svetu ukazati, da bi si jo iz glave izbil. Pozabiti je ne bom mogel,

dokler bom živ. Tega vendar ne rečem, da se ne bi s poti umaknil, daleč strani; a ne zaradi očeta in sveta, temveč niti na ljubav. Vi ne veste in nihče ne ve, kaj sem trpel te dni, ko sem slišal, da ji je hudo, in da sem jaz kriv tega."

Smrekarica je videla, da je Štefan težko solzo v očesi zatiral. To jo je precej omehčilo in dejala je:

"Saj jaz ti ne rečem nič. Znam te, da si priden fant. Bog ve, kako bi bilo, ako bi šlo pri naši hiši po moje. Ali to sam vidiš, da k nam ne moreš priti, saj znaš našega očeta. Jaz le ne vem, kako si mogel tako neumen biti, da si mu celo sam kaj takega pripovedo-

val ter vprašal ga, kar bi ti bila jaz bolj zlepa povedala! Glej, koliko sitnosti in nesreče bi se bilo odvrglo. — Iz glave si pa lahko vse izbiješ, ako hočeš. Na svetu človek vse pozabi, samo greha ne lahko. Le pameten bodi in sosedje bomo, prijatelji med seboj zmerom, kakor do zdaj."

"Zmerom. Do danes mi niste žal besede rekli. Bolelo me je poprej, ko ste mi toliko hudega očitali, a zdaj sem vesel, ker vidim, da ste dobri. — Jaz ne morem in se ne upam misliti, kako se mi ta reč izteče . . ."

"Tako se izteče, kakor se mora."

(Dalje prihodnjič)

V blag spomin

OB PETI OBLETNICI SMRTI NAŠEGA LJUBLJENEGA IN NIKDAR POZABLJENEGA SOPROGA IN OČETA TER STAREGA OČETA

John Zajc

Svoje mile oči je zatisnil za vedno dne 26. februarja 1948

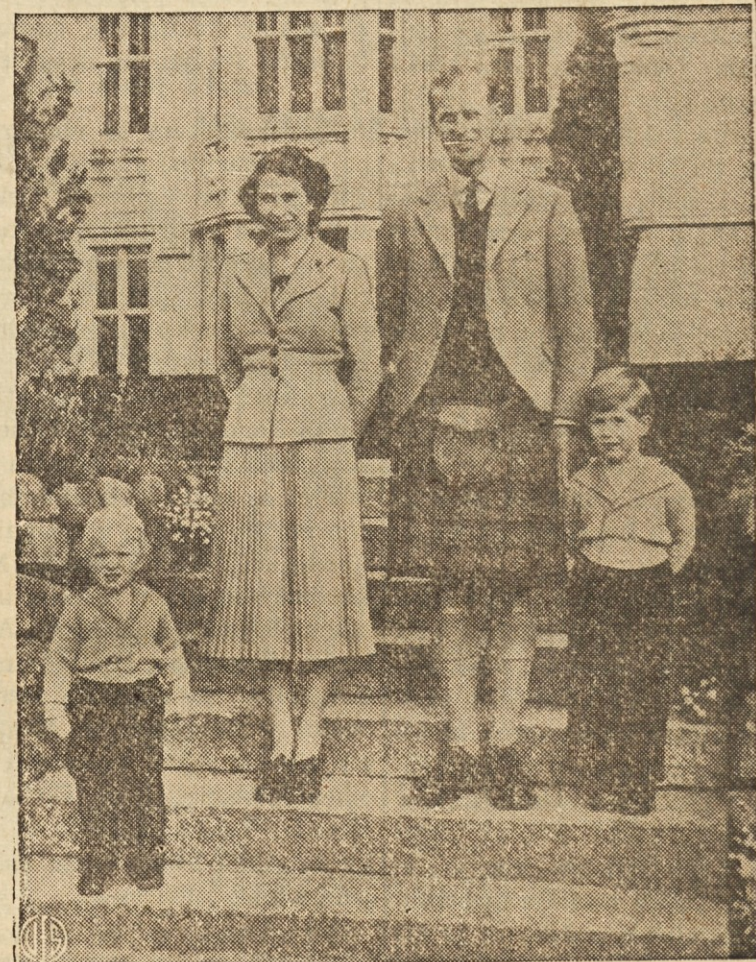
Pet let je že minilo, odkar si ti zapustil nas, a v naših srcih je tuga, žalost, še vedno kakor tisti čas.

Sladko spavaj v tihem grobu, odšel si tja, odkoder ni vrnitve, a enkrat se snidemo na vekomaj.

Žalujoci ostali:

AGATA, soproga
JOHN, sin
MARY por. JANUARY, in
AGATA por. SMERKE, hčeri
ZETJE in VNUKI

Cleveland, Ohio,
dne 26. februarja 1953.

V "ZATIŠJU" — Britanska kraljevska rodbina v navadnih oblekah na svojem gradu Balmoral na Škotskem. Od leve na desno stoji: princesa Ana, kraljica Elizabeta II., vojvoda edinburški in princ Charles.

Električni sušilniki stanejo manj

Čistejše - brez plamena - varnejše

Zaradi varnosti - - - kupite ELEKTRIČNEGA!

Za vaš denar boste dobili več s popolnoma avtomatičnim električnim sušilnikom

- Nakup je cenejši — vključno instalacija
- Postavitev je enostavnejša — ker ni treba cevi
- Rabi samo čisto električno vročino
- Belo perilo ostane lepo belo
- Uporablja samo preizkušeno električno kontrolo
- Uporaba je cenena — nekaj penijev za kopico
- Brez plamena, brez pare, brez saj ali smradu
- Občutljive barve ne oblede
- Upravlja se lahko, manj skrbi, manj dela
- Varnejši za rabo v domovih z otroci, starimi ali onemoglimi osebami

The Illuminating Company
ALWAYS AT YOUR SERVICE IN THE BEST LOCATION IN THE NATION

THE MAY CO.'S BASEMENT

PRI NAS DAJEMO IN ZAMENJAMO EAGLE ZNAMKE!

Deške 6-delne spremenljive

"Sixsome" OBLEKE

18.98

Obleka, ki jo lahko nosi
na 6 različnih načinov

Poseben nakup! 216 deških

Leisure Oblek

z dvojnimi hlačami

1 enake in 1
kontrastne hlače

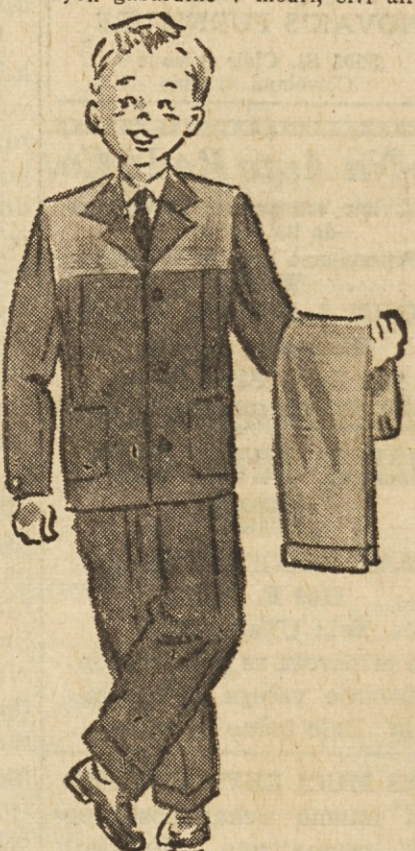
10.98

Fina kvalitetna rayon gabardina obleka za brezdelje, sestojeca iz enobarvnega jopiča in enakih hlač ter iz enih kontrastnih hlač. Barve: modra, rjava ali siva. Mere 4 do 12.

Sprejemamo pismena in telefonska naročila v soboto ves dan in v ponedeljek od 9 zj. do 9 zv.

Kličite CHerry 1-3000

The May Co.'s Basement
Oddelek za deška oblačila

Slovito deško Combed Cotton

"E-Z" Perilo

65¢ komad

Fine kakovostne "combed cotton" atletske majice ali v pasu elastične "briefs". Vsak posamezen kos je zavit v celofan. Mere 6 do 18.

The May Co.'s Basement
Oddelek za deško opremo

Deške "Fruit-of-the-Loom"

Sportne Srajce

1.99

Slovite "Fruit-of-the-Loom" sanforizirane* broadcloth sportne srajce z dolgimi rokavi. Lično in kričee križaste, enobarvne ali pa čisto bele. Mere 6 do 18.

The May Co.'s Basement
Oddelek za deško opremo

*Uskočijo manj kot za 1%

